

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru ČR

plk. Ing. Drahošlav RYBA
generální ředitel
Hasičského záchranného sboru
České republiky

MINISTERSTVO VNÚTRA SR
Prezídium
Hasičského a záchranného zboru

plk. Ing. Pavol MIKULÁŠEK
prezident
Hasičského a záchranného zboru
Slovenská republika

METODICKÉ POKYNY
PRO SPOLUPRÁCI JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY
ČESKÉ REPUBLIKY
A HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO SBORU
A HASIČSKÝCH JEDNOTEK SLOVENSKÉ REPUBLIKY
PŘI VZÁJEMNÉ POMOCI
PŘI ZDOLÁVÁNÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

METODICKÉ POKYNY
PRE SPOLUPRÁCU JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY
ČESKEJ REPUBLIKY
A HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU
A HASIČSKÝCH JEDNOTIEK SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRI VZÁJOMNEJ POMOCI
PRI ZDOLÁVANÍ MIMORIADNYCH UDALOSTÍ

**METODICKÉ POKYNY
PRO SPOLUPRÁCI JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY
ČESKÉ REPUBLIKY
A HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO SBORU
A HASIČSKÝCH JEDNOTEK SLOVENSKÉ REPUBLIKY
PŘI VZÁJEMNÉ POMOCI
PŘI ZDOLÁVÁNÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ**

české znění

Obsah

1. DRUHY SPOLUPRÁCE	3
2. KONTAKTNÍ BODY	3
2.1 KONTAKTNÍ BODY PRO KOORDINACI POMOCI NA STÁTNÍ ÚROVNI	3
2.2 KONTAKTNÍ BODY PRO KOORDINACI POMOCI NA KRAJSKÉ ÚROVNI	3
3. VYROZUMĚNÍ A ŽÁDOST O POMOC PŘI VZNIKU MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	5
3.1 POSTUP VYROZUMĚNÍ O MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI A PODÁNÍ ŽÁDOSTI O POMOC.....	5
3.2 FAXOVÉ ZPRÁVY	5
4. VYSLÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ NA ÚZEMÍ DRUHÉHO STÁTU	6
4.1 VYSLÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ V RÁMCI KRAJSKÉ POMOCI.....	6
4.2 VYSLÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ V RÁMCI STÁTNÍ POMOCI	6
5. PŘIJETÍ SIL A PROSTŘEDKŮ Z DRUHÉHO STÁTU.....	7
6. SOUČINNOST PŘI NASAZENÍ NA ÚZEMÍ DRUHÉHO STÁTU	7
6.1 ČINNOST PO PŘÍJEZDU ZÁCHRANNÉ JEDNOTKY DRUHÉHO STÁTU NA MÍSTO ZÁSAHU	7
6.2 RÁDIOVÉ SPOJENÍ PŘI NASAZENÍ NA ÚZEMÍ DRUHÉHO STÁTU	7
6.3 SIGNÁLY PRO DODÁVKU VODY, VAROVNÉ SIGNÁLY A SIGNÁLY PRO NAVÁDĚNÍ VRTULNÍKU	8
7. UKONČENÍ SPOLUPRÁCE U ZÁSAHU	8
8. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	9

Seznam příloh

- Příloha č. 1** Adresy a telefonní čísla kontaktních bodů pro koordinaci pomoci
- Příloha č. 2** Vzory faxových formulářů pro informování, varování a vyžádání pomoci při mimořádných událostech
- Příloha č. 3** Mapy česko-slovenského pohraničí s vyznačením dislokace jednotek PO a organizačních jednotek HaZZ
- Příloha č. 4** Organizace jednotek PO v ČR
- Příloha č. 5** Organizace HaZZ a hasičských jednotek v SR
- Příloha č. 6** Přehled pojmů a zkratk z oblasti IZS a požární ochrany v ČR
- Příloha č. 7** Přehled pojmů a zkratk z oblasti ochrany před požáry a IZS v SR
- Příloha č. 8** Signály pro dodávku vody, varovné signály a signály pro navádění vrtulníku
- Příloha č. 9** Smlouva mezi ČR a SR o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech - české znění
- Příloha č. 10** Smlouva mezi SR a ČR o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech - slovenské znění

1. Druhy spolupráce

V souladu se Smlouvou mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech (dále jen „Smlouva“) upřesňují Metodické pokyny pro spolupráci jednotek požární ochrany České republiky a Hasičského a záchranného sboru a hasičských jednotek Slovenské republiky při vzájemné pomoci při zdolávání mimořádných událostí (dále jen „metodické pokyny“) činnosti jednotlivých zainteresovaných subjektů v případě dobrovolného poskytování pomoci při mimořádných událostech na území druhého státu na základě žádosti o poskytnutí pomoci v rámci integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“).

Způsob vyrozumění a poskytnutí pomoci závisí na rozsahu, způsobu zdolávání, na poloze mimořádné události vzhledem ke státní hranici a na dalších okolnostech. Jedná se buď o pomoc poskytovanou, nebo přijímanou:

- ▶ na krajské úrovni, která se odbývá v působnosti příslušných krajských orgánů (dále jen „krajská pomoc“), anebo
- ▶ na státní úrovni, která se odbývá v působnosti příslušných státních orgánů (dále jen „státní pomoc“).

Kromě poskytování a vyžadování pomoci lze uskutečňovat běžnou spolupráci mezi jednotkami požární ochrany (dále jen „jednotky PO“) České republiky a Hasičským a záchranným sborem (dále jen „HaZZ“) ve Slovenské republice, resp. hasičskými jednotkami obou zemí na úrovni územních odborů, resp. okresů.

2. Kontaktní body

V České republice (dále jen „ČR“) i Slovenské republice (dále jen „SR“) jsou ustaveny dvě úrovně kontaktních bodů pro poskytnutí a vyžádání si pomoci podle schématu na obr. č. 1.

2.1 Kontaktní body pro koordinaci pomoci na státní úrovni

V České republice:

- ▶ Operační a informační středisko Ministerstva vnitra – generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „OPIS MV - GŘ HZS ČR“).

Ve Slovenské republice:

- ▶ Stálá služba Sekce IZS a civilní ochrany Ministerstva vnitra SR (národní kontaktní místo), informované operačním střediskem Prezídia HaZZ (dále jen „OS P HaZZ“).

Pro účely metodických pokynů budou OPIS MV - GŘ HZS ČR a OS P HaZZ označovány jako „státní kontaktní body“.

2.2 Kontaktní body pro koordinaci pomoci na krajské úrovni

- ▶ Krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje – operační středisko Krajského ředitelství HaZZ v Trnavě,
- ▶ Krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje - operační středisko Krajského ředitelství HaZZ v Trenčíně,
- ▶ Krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje – operační středisko Krajského ředitelství v Žilině,

(Dále jen „KOPIS HZS kraje“ a „OS KR HaZZ“).

Pro účely metodických pokynů budou KOPIS HZS krajů a OS KR HaZZ označovány jako „krajské kontaktní body“.

Tabulka č. 1: Rozdělení hraničního pásma ČR do působnosti jednotlivých kontaktních bodů Hasičského záchranného sboru ČR

Kontaktní bod	Úsek státní hranice	Okresy
Státní úroveň		
OPIS MV - GŘ HZS ČR	celý úsek státní hranice se SR	Břeclav, Hodonín, Uherské Hradiště, Zlín, Vsetín, Frýdek-Místek
Krajská úroveň		
KOPIS HZS Jihomoravského kraje	státní hranice s Rakouskem – vrch Durda 842 m n. m.	Břeclav, Hodonín
KOPIS HZS Zlínského kraje	vrch Durda 842 m n. m. – vrch Bumbálka	Uherské Hradiště, Zlín, Vsetín
KOPIS HZS Moravskoslezského kraje	vrch Bumbálka – státní hranice s Polskem	Frýdek-Místek

Tabulka č. 2: Rozdělení hraničního pásma SR do působnosti jednotlivých kontaktních bodů HaZZ

Kontaktní bod	Úsek státní hranice	Okresy
Státní úroveň		
OS P HaZZ	celý úsek státní hranice s ČR	Senica, Skalica, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava, Púchov, Považská Bystrica, Čadca, Bytča
Krajská úroveň		
OS KR HaZZ v Trnavě	státní hranice s Rakouskem – vrch Bukovina 583 m n. m.	Senica, Skalica
OS KR HaZZ v Trenčíně	vrch Bukovina 583 m n. m. – vrch Velký Javorník 1071 m n. m.	Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava, Púchov, Považská Bystrica
OS KR HaZZ v Žilině	vrch Velký Javorník 1071 m n. m. – státní hranice s Polskem	Čadca, Bytča

3. Vyrozumění a žádost o pomoc při vzniku mimořádné události

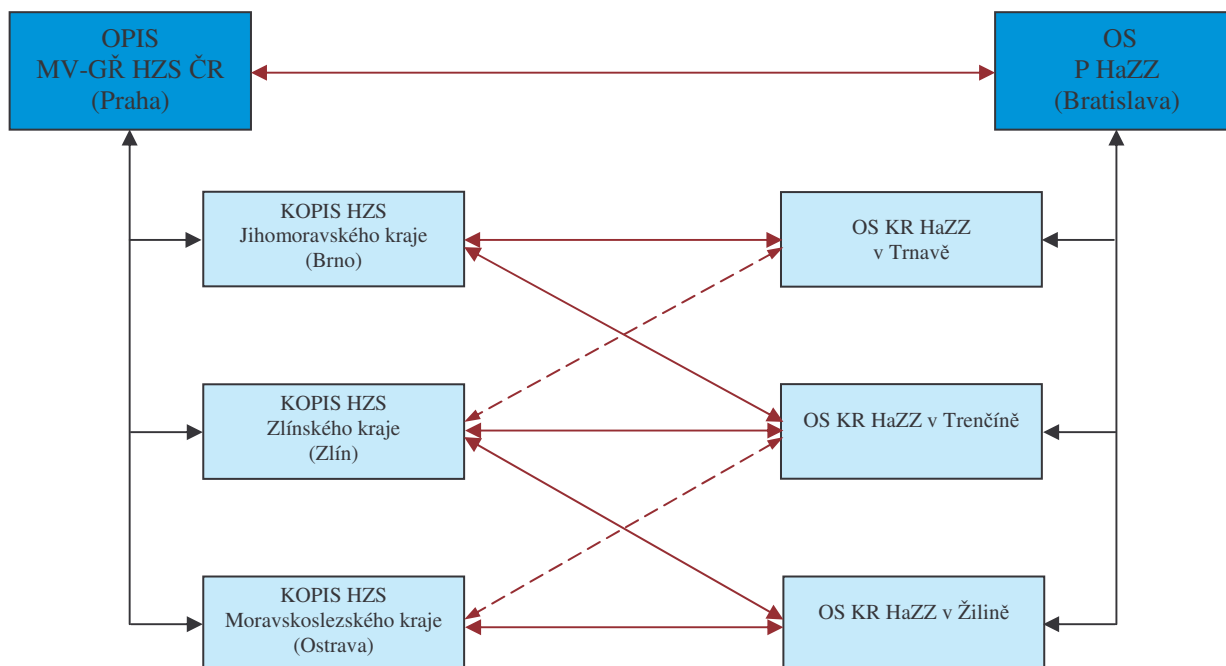
3.1 Postup vyrozumění o mimořádné události a podání žádosti o pomoc

Vyrozumění o mimořádné události a žádost o pomoc probíhá na úrovni krajských kontaktních bodů, tzn. KOPIS HZS kraje a OS KR HaZZ, pokud příslušné orgány krajů obou států uzavřeli vzájemnou *Dohodu o spolupráci a vzájemné pomoci* a pokud řešení mimořádné události spadá do jejich působnosti.

Vyrozumění o mimořádné události a žádost o pomoc probíhá na úrovni státních kontaktních bodů, tzn. OPIS MV - GŘ HZS ČR a OS P HaZZ, pokud řešení mimořádné události koordinuje státní orgán, anebo pokud kraj postižený mimořádnou událostí nemá uzavřenou vzájemnou *Dohodu o spolupráci a vzájemné pomoci* s příslušným krajským orgánem druhého státu.

Vyrozumění o mimořádné události a žádost o pomoc se podává písemnou formou, v případě nebezpečí z prodlení telefonicky s následním neprodleným písemným potvrzením. Žádost o pomoc musí obsahovat zejména druh, formu a rozsah požadované pomoci.

Obr. č. 1: Schéma komunikace kontaktních bodů

Seznam kontaktních bodů podílejících se na vzájemné spolupráci a pomoci ČR a SR včetně adres a telefonních čísel je uveden v příloze č. 1.

3.2 Faxové zprávy

Výměnu informací o nastalé mimořádné události mezi kontaktními body obou států je třeba uskutečňovat zejména formou faxových zpráv následujících typů:

- ▶ informace, varování,
- ▶ žádost o pomoc.

Vzory faxových zpráv jsou uvedeny v příloze č. 2. Rovněž lze předávat informace nebo formuláře týkající se jiných/netypických událostí než jaké jsou uvedeny v příloze č. 2.

4. Vyslání sil a prostředků na území druhého státu

Velitel záchranné jednotky vyslané na území druhého státu se řídí zásadami určenými ve Smlouvě, k nimž patří zejména:

- ▶ pořizování a držení seznamů osob, technických prostředků a logistického vybavení, které patří k záchranné jednotce,
- ▶ odpovědnost za členy záchranné jednotky,
- ▶ kontaktování druhé strany a přijímání úkolů spojených s poskytovanou pomocí,
- ▶ zastupování záchranné jednotky na území druhého státu,
- ▶ předkládání průběžných hlášení a závěrečného hlášení.

Na území SR lze vyslat zejména:

- ▶ jednotky Hasičského záchranného sboru ČR,
- ▶ jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí začleněné do požárního poplachového plánu,
- ▶ specifickou pomoc v rámci IZS (odřady),
- ▶ jednotlivé odborníky.

Na území ČR lze vyslat zejména:

- ▶ příslušníky a/nebo technické prostředky HaZZ,
- ▶ jednotky obecních hasičských sborů začleněné do požárního poplachového plánu,
- ▶ jednotlivé odborníky.

4.1 Vyslání sil a prostředků v rámci krajské pomoci

Na území druhé smluvní strany se členové záchranné jednotky prokazují na žádost příslušných orgánů způsobem obvyklým na území svého státu.

Záchrannou jednotku je třeba vysílat soběstačnou v logistickém zabezpečení na 24 hodin.

4.2 Vyslání sil a prostředků v rámci státní pomoci

Na území druhé smluvní strany se prokazuje na žádost příslušných orgánů jen velitel nebo vedoucí záchranné jednotky průkazem totožnosti nebo služebním průkazem nebo průkazem velitele jednotky PO a předkládá seznam členů záchranné jednotky.

Pokud se jedná o logistické zabezpečení, záchrannou jednotku je třeba vysílat soběstačnou alespoň na 5 dní, jestliže se taková délka nasazení vzhledem k povaze mimořádné události předpokládá a je-li to nezbytné po předchozím zjištění vážnosti situace (např. při katastrofách devastujících prostředí natolik, že je obtížné potřebné věci v postižené oblasti obstarat). Variantu dlouhodobého logistického zabezpečení lze řešit vysláním zvláštní jednotky ve druhém sledu, která prvosledovou jednotku logisticky zabezpečí. O tom, jak bude záchranná jednotka v takovém případě logisticky zabezpečena, je třeba rozhodnout do 12 hodin po jejím vyslání.

Na předem dohodnutém hraničním přechodu bude na vyslanou záchrannou jednotku čekat styčný důstojník (koordinátor) z druhého státu, který ji převezme a doveze na místo mimořádné události, kde zkontaktuje jejího velitele s velitelem zásahu. Styčný důstojník (koordinátor) bude vybaven radiostanicí a dle možnosti mobilním telefonem. Styčný důstojník (koordinátor) se bude věnovat vyslané jednotce po celou dobu jejího pobytu na území druhého státu.

Pro sestavení, organizaci a postupy záchranných jednotek se přednostně použije rozhodnutí Komise Evropských společenství ze dne 20/XII/2007 č. K (2007) 6464 v konečném znění, kterým se mění rozhodnutí Komise Evropských společenství č. 2004/227/ES, Euratom, pokud jde o prováděcí pravidla k rozhodnutí Rady Evropské unie č. 2007/779/ES, Euratom o vytvoření mechanismu civilní ochrany Společenství. Uvedeným rozhodnutím Komise Evropských společenství ze dne 20/XII/2007 se stanovují obecné požadavky na evropské moduly civilní ochrany.

Pokud je vysílanou záchrannou jednotkou vyhledávací a záchranná jednotka (USAR Team) předurčená pro vyhledávání a záchranu osob ze zřícených budov nebo osob jinak zavalených nebo zasypaných, pak se tato záchranná jednotka řídí zásadami stanovenými v metodice Mezinárodní poradní skupiny pro vyhledávací a záchranné operace (INSARAG).

5. Přijetí sil a prostředků z druhého státu

Pro proces přijetí záchranné jednotky z druhého státu platí v zásadě obdobná pravidla jako při vysílání sil a prostředků na území druhého státu.

V případě přijímání pomoci je hasičský záchranný sbor kraje / krajské ředitelství HaZZ, na jehož území je pomoc poskytována, povinen dle svých možností zajistit přijaté jednotce stravu, ubytování a pohonné hmoty pro vozidla a ostatní používané technické prostředky.

6. Součinnost při nasazení na území druhého státu

6.1 Činnost po příjezdu záchranné jednotky druhého státu na místo zásahu

Po příjezdu na místo mimořádné události je velitel záchranné jednotky povinen informovat neprodleně o této skutečnosti velitele zásahu. Velitel zásahu zejména:

- ▶ zjistí od velitele záchranné jednotky podrobné informace o možnostech záchranné jednotky,
- ▶ informuje velitele záchranné jednotky o podmínkách na místě mimořádné události a o průběhu zásahu,
- ▶ určí místo nasazení jednotky,
- ▶ přidělí záchranné jednotce úkoly, přičemž platí zásada, že záchranná jednotka plní úkoly na jednom místě a rozdělit jednotku lze jen po dohodě s velitelem příslušné záchranné jednotky,
- ▶ informuje velitele záchranné jednotky o způsobu spojení,
- ▶ přidělí k záchranné jednotce styčného důstojníka (koordinátora), pokud již nebylo tak učiněno.

Velitel záchranné jednotky zejména:

- ▶ předá veliteli zásahu seznam technických prostředků a členů záchranné jednotky, jedná-li se o státní pomoc,
- ▶ plní úkoly stanovené velitelem zásahu.

6.2 Rádiové spojení při nasazení na území druhého státu

Při zásahu používají jednotky z druhého státu v radioprovozu zpravidla kmitočty a spojové prostředky, jež určí, resp. poskytne záchranné jednotce velitel zásahu nebo člen štábu velitele zásahu / řídicího štábu pro spojení.

6.3 Signály pro dodávku vody, varovné signály a signály pro navádění vrtulníku

Signály pro dodávku vody, varovné signály a signály pro navádění vrtulníku jsou uvedeny v příloze č. 8.

7. Ukončení spolupráce u zásahu

Velitel záchranné jednotky je povinen neprodleně oznámit veliteli zásahu ukončení plnění zadaných úkolů a vyčkat na pokyn k další činnosti.

Pokud záchranná jednotka ukončí plnění zadaných úkolů a situace si nevyžaduje její další nasazení, velitel zásahu záchrannou jednotku z plnění úkolů na místě mimořádné události odvolá.

Záchranná jednotka může opustit místo svého určení pouze se souhlasem velitele zásahu.

Před odjezdem z místa mimořádné události je velitel záchranné jednotky povinen nahlásit veliteli zásahu:

- ▶ jména zraněných, případně usmrcených členů záchranné jednotky,
- ▶ ztrátu věcných prostředků a pod.

Velitel záchranné jednotky si tyto skutečnosti nechá velitelem zásahu potvrdit písemně. Velitel záchranné jednotky je dále povinen odevzdat zapůjčené technické prostředky a jiný materiál.

8. Závěrečná ustanovení

1. Metodické pokyny jsou vypracované ve slovenském jazyce a českém jazyce, přičemž obě znění mají stejnou platnost.
2. Metodické pokyny nabývají platnost dnem podpisu. Tímto dnem končí platnost metodických pokynů ze dne 23. 10. 2003 .
3. Obě strany se dohodly na publikování tohoto dokumentu a jeho příloh v PDF formátu na svých webových stránkách – Prezídia HaZZ a MV - generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR do patnácti dnů po dni podpisu. Informaci o umístění na svých webových stránkách obě smluvní strany zašlou nejpozději do třech dní na e-mailové adresy kontaktních bodů pro koordinaci pomoci na státní úrovni.
4. Změny v hlavní části metodických pokynů bude možné realizovat pouze na základě písemné dohody generálního ředitele HZS ČR a prezidenta HaZZ.
5. Změny v přílohách metodických pokynů bude každá smluvní strana realizovat samostatně, oznámení o změně údajů zašle smluvní straně na e-mailové adresy kontaktních bodů pro koordinaci pomoci na státní úrovni.
6. Po zaslání oznámení o změně údajů zabezpečí aktualizaci přílohy publikované podle bodu 3 ve lhůtě deseti pracovních dní od zaslání/obdržení oznámení o změně údajů ve svém národním jazyce.
7. Z důvodu evidence změn bude každé oznámení o změně vytisknuto a přiloženo k vytištěné verzi metodických pokynů, která bude uložena v místě kontaktních bodů pro koordinaci pomoci na státní úrovni.
8. Aktualizované verze příloh metodických pokynů budou označeny v zápatí dokumentu textem „X. aktualizace ze dne dd. mm. rr“, kde X je číslo pořadí aktualizace, který na lichých stranách bude zarovnaný vpravo a na sudých stranách vlevo.
9. O každé změně metodických pokynů se bezodkladně informují všechny dotčené subjekty.

Přílohová část

- Příloha č. 1** *Adresy a telefonní čísla kontaktních bodů pro koordinaci pomoci*
- Příloha č. 2** *Vzory faxových formulářů pro informování, varování a vyžádání pomoci při mimořádných událostech*
- Příloha č. 3** *Mapy česko-slovenského pohraničí s vyznačením dislokace jednotek požární ochrany a organizačních jednotek HaZZ*
- Příloha č. 4** *Organizace jednotek požární ochrany v ČR*
- Příloha č. 5** *Organizace HaZZ a hasičských jednotek v SR*
- Příloha č. 6** *Přehled pojmů a zkratk z oblasti integrovaného záchranného systému a požární ochrany v ČR*
- Příloha č. 7** *Přehled pojmů a zkratk z oblasti ochrany před požáry a integrovaného záchranného systému v SR*
- Příloha č. 8** *Signály pro dodávku vody, varovné signály a signály pro navádění vrtulníku*
- Příloha č. 9** *Smlouva mezi ČR a SR o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech - české znění*
- Příloha č. 10** *Smlouva mezi SR a ČR o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech - slovenské znění*

ADRESY A TELEFONNÍ ČÍSLA KONTAKTNÍCH BODŮ PRO KOORDINACI POMOCI

Název kontaktního bodu / Název kontaktního bodu	Adresa			Telefonní čísla / Telefónne čísla			E-mailové adresy
	Město / Mesto	PSČ	Ulice / Ulica	Přestupný znak a číslo země / Prestupový znak a číslo krajiny	Operační a informační středisko / Operačné stredisko*	Fax	
Ministerstvo vnitra generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR	Praha	148 01	Kloknerova 26 P.O. Box 69	+ 420	950 819 820-2 224 232 220 224 232 255 725 000 510 (mobil)	224 232 321 950 819 958	opis@grh.izscr.cz
HZS Jihomoravského kraje	Brno	614 00	Zubatého 1	+ 420	950 640 400 724 112 078 (mobil) 725 110 510 (mobil)	549 244 143	opis@jmk.izscr.cz
HZS Zlínského kraje	Zlín	760 01	Přílucká 213	+ 420	950 670 222 725 120 510 (mobil)	950 670 299	opis@zlk.izscr.cz
HZS Moravskoslezského kraje	Ostrava	700 30	Výškovická 40	+ 420	950 739 804 950 739 805 725 140 511(mobil) 725 140 512 (mobil)	950 739 291	opis@msk.izscr.cz
Ministerstvo vnútra SR Prezídium Hasičského a záchranného zboru	Bratislava	826 86	Drieňová 22	+ 421 2 + 421	485 93 599 485 93 598 915 847 869 (mobil)	434 26 873	operacne.phazz@hazz.minv.sk
Krajské riaditeľstvo HaZZ v Trnave	Trnava	917 77	Vajanského 22	+ 421 33 + 421	55 64 458 908 786 973 (mobil)	55 64 457	operacne.ta@hazz.minv.sk
Krajské riaditeľstvo HaZZ v Trenčíne	Trenčín	911 01	M. R. Štefánika 20	+ 421 32 + 421	74 11 327 908 794 033 (mobil)	74 31 812	operacne.tc@hazz.minv.sk
Krajské riaditeľstvo HaZZ v Žiline	Žilina	010 01	Nám. Požiarnikov 1	+ 421 41 + 421	51 17 177 907 803 609 (mobil)	51 17 190	operacne.zi@hazz.minv.sk

* - operačné stredisko krajského riaditeľstva HaZZ sa nachádza v priestoroch koordinačného strediska IZS

[Název organizační složky HZS ČR]
[Názov organizačnej zložky HZS ČR]
[Adresa]

Fax: ..... Tel: .....
E-mail: .....@.....

INFORMACE, VAROVÁNÍ / INFORMÁCIA, VAROVANIE

Hodící se označte křížkem! / Hodiace sa označte krížikom!

Datum / Dátum..... Čas / Čas .....

Vyřizuje / Vybavuje.....

KOMU / KOMU

[Název organizační složky HaZZ]
[Názov organizačnej zložky HaZZ]
[Adresa]
E-mail: .....@.....
Fax: ..... Tel: .....

Příjem zprávy potvrďte faxem! / Príjem správy potvrďte faxom

- Nadregionální poplach (následky přesahují státní hranice) / Nadregionálny poplach (následky presahujú štátne hranice)
 Místní poplach (následky nepřesahují státní hranice) / Miestny poplach (následky nepresahujú štátne hranice)

Mimořádná událost / Mimoriadna udalost'

☐ Požár / Požiar	☐ Únik nebezpečných látek / Únik nebezpečných látok	☐ Jiná / Iné
☐ Povodeň / Povodeň	☐ Dopravní nehoda / Dopravná nehoda	
Místo mimořádné události / Miesto mimoriadnej udalosti:		
Počátek mimořádné události / Vznik mimoriadnej udalosti: Datum / Dátum:		Čas / Čas:
Čas, kdy byla realizována prvotní opatření / Čas, kedy boli realizované prvotné opatrenia:		
Předpokládaná zasažená/zamořená plocha (km ²) / Predpokladaná zasiahnutá/zamorená plocha (km ²):		
Mimořádná událost byla doprovázena dalšími reakcemi / Mimoriadna udalost' bola sprevádzaná ďalšími reakciami:		
☐ výbuchem / výbuchom	☐ požárem / požiarom	
☐ chemickou kontaminací /chemickou kontamináciou:	☐ radioaktivní kontaminací / rádioaktivnou kontamináciou	
☐ biologickou kontaminací / biologickou kontamináciou		
Počet ohrožených osob v místě mimořádné události / Počet ohrožených osôb v mieste udalosti:		
Počet osob / Počet osôb:	- zraněných / zranených:	- mrtvých / mrtvých:
Klimatické podmínky v místě mimořádné události / Klimatické podmienky v mieste udalosti:		
rychlost větru / rýchlosť vetra (km/hod):	směr větru / smer vetra:	☐ severní / severný
teplota (°C) / teplota (°C):		☐ jižní / jižný
☐ slunečno / slnečno		☐ východní / východný
☐ déšť / dážď		☐ západní / západný
☐ sníh / sneh		☐ severozápadní / severozápadný
☐ inverze / inverzia		☐ severovýchodní / severovýchodný
☐ polojasno / polojasno		☐ jihovýchodní / juhovýchodný
☐ zataženo / zamračené		☐ jihozápadní / juhozápadný

1. VYPLNIT V PŘÍPADĚ POŽÁRU / VYPLNĚT V PŘÍPADĚ POŽIARU

☐ Požár pole / Požiar poľa	Plocha požáru / Plocha požiaru (uveďte jednotku - km ² , ha):
☐ Lesní požár / Požiar lesa	Typ lesa / Typ lesa: ☐ nízký / nízky ☐ střední / stredný ☐ vzrostlý / vysoký Plocha požáru / Plocha požiaru (uveďte jednotku - km ² , ha):
☐ Požár objektu / Požiar objektu	Druh objektu /Druh objektu: Počet nadzemních podlaží hořícího objektu / Počet nadzemných podlaží horiaceho objektu:
Vzdálenost od obydlených oblastí (km) / Vzďialenosť od osídlených oblastí (km):	
Varování obyvatelstva provedeno / Varovanie obyvateľstva vykonané: ☐ ne / nie ☐ ano / áno JAK ? / AKO?:	
Sirény byly aktivovány / Sirény boli aktivované : ☐ ne / nie ☐ ano / áno KDE? / KDE?:	

2. VYPLNIT V PŘÍPADĚ POVODNÍ / VYPLNĚT V PŘÍPADĚ POVODNÍ

Název toku / Názov toku:	
Postižené obce / Postihnuté obce:	
Jedná se o / Ide o:	☐ přirozenou povodeň / prirodzenú povodeň ☐ zvláštní povodeň / zvláštnu povodeň ☐ protržení přehrad / pretrhnutie priehrad
Hrozí další nebezpečí v souvislosti s povodní? / Hrozí ďalšie nebezpečenstvo v súvislosti s povodňou? ☐ ne / nie ☐ ano / áno => vyplňte bod 3 / vyplňte bod 3.	
Varování obyvatelstva provedeno / Varovanie obyvateľstva vykonané : ☐ ne / nie ☐ ano / áno JAK? / AKO?:	
Sirény byly aktivovány / Sirény boli aktivované: ☐ ne / nie ☐ ano / áno KDE / KDE?:	

3. VYPLNIT PŘI ÚNIKU NEBEZPEČNÝCH LÁTEK / VYPLNĚT PRI ÚNIKU NEBEZPEČNÝCH LÁTOK

Název uniklé látky / Názov uniknutej látky:		
UN-kód / UN-kód:	Kemler-kód / Kemler kód:	Číslo CAS / Číslo CAS:
Odhad množství uniklé látky (kg, l) / Odhad množstva uniknutej látky:		
únik / únik do:	☐ ovzduší / ovzdušia ☐ vodního toku / vodného toku ☐ půdy / pôdy ☐ název vodního toku / názov vodného toku:	
Varování obyvatelstva provedeno / Varovanie obyvateľstva vykonané: ☐ ne / nie ☐ ano / áno JAK? / AKO?:		
Sirény byly aktivovány / Sirény boli aktivované: ☐ ne / nie ☐ ano / áno KDE / KDE?:		

4. VYPLNIT V PŘÍPADĚ VELKÉ DOPRAVNÍ NEHODY / VYPLNĚT V PŘÍPADĚ VEĽKEJ DOPRAVNEJ NEHODY

Druh nehody / Druh nehody	☐ silniční / cestná ☐ železniční / železničná ☐ letecká / letecká ☐ osobní / osobná ☐ nákladní / nákladná
Varování obyvatelstva provedeno / Varovanie obyvateľstva vykonané: ☐ ne / nie ☐ ano / áno JAK? / AKO?:	
Sirény byly aktivovány / Sirény boli aktivované: ☐ ne / nie ☐ ano / áno KDE / KDE?:	
Omezení dopravy na silnici (železnici) mezi obcemi / Obmedzenie dopravy na ceste (železnici) medzi obcami:	

5. JINÁ MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST / INÁ NEHODA**DOPLŇJÍCÍ INFORMACE / DOPLŇJÚCE INFORMÁCIE**

(v případě potřeby uveďte na další straně / v případě potreby uveďte na ďalšej strane)

[Název organizační složky HZS ČR]
[Názov organizačnej zložky HZS ČR]

[Adresa]

Fax: ..... Tel: .....

E-mail: .....@.....

ŽÁDOST O POMOC / ŽIADOSŤ O POMOC

Hodící se označte křížkem! / Hodiace sa označte krížikom

Datum / Dátum..... Čas / Čas .....

Vyřizuje / Vybavuje.....

KOMU / KOMU

[Název organizační složky HaZZ] [Názov organizačnej zložky HaZZ] [Adresa] E-mail: .....@..... Fax: ..... Tel: .....

Příjem zprávy potvrďte faxem! / Prijem správy potvrdíte faxom

- Nadregionální poplach (následky přesahují státní hranice) / Nadregionálny poplach (následky presahujú štátne hranice)
- Místní poplach (Následky nepřesahují státní hranice) / Miestny poplach (Následky nepresahujú štátne hranice)
- Žádost o poskytnutí pomoci / Žiadosť o poskytnutie pomoci
- Žádost o poskytnutí informací / Žiadosť o poskytnutie informácie

1. Požadované technické prostředky / Požadované technické prostriedky: Počet ks / Počet ks

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

2. Žádost o další informace / Žiadosť o ďalšie informácie:

3. Požadavek na evakuaci osob do sousedního státu / Požiadavka na evakuáciu osôb do susedného štátu:

Předpokládaný počet evakuovaných osob / Predpokladaný počet evakuovaných osôb: .....

4. Styčné osoby / Kontaktné osoby:

Jméno a příjmení / Meno a priezvisko:

tel. číslo / tel. číslo:

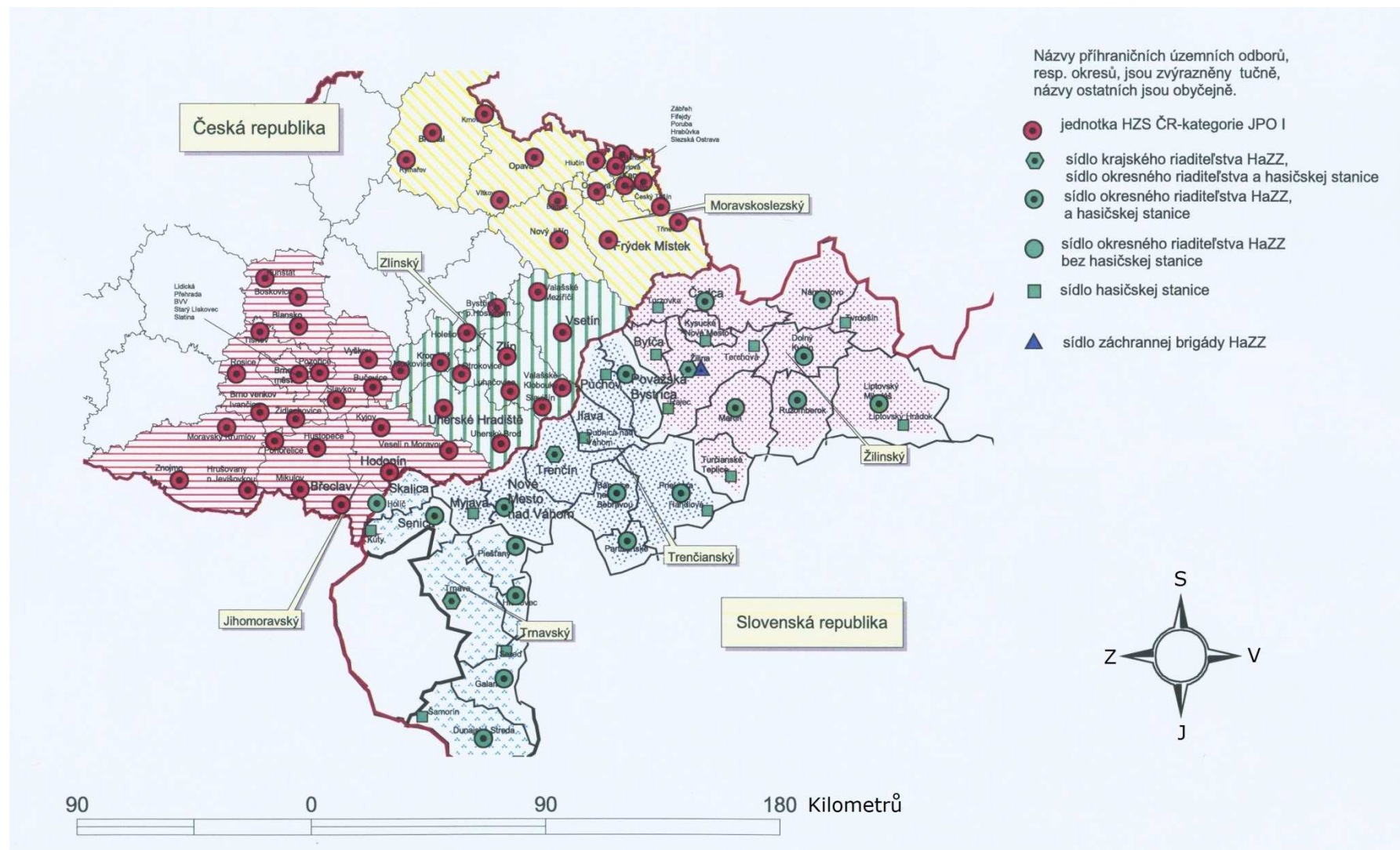
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5. Poznámka / Poznámka:

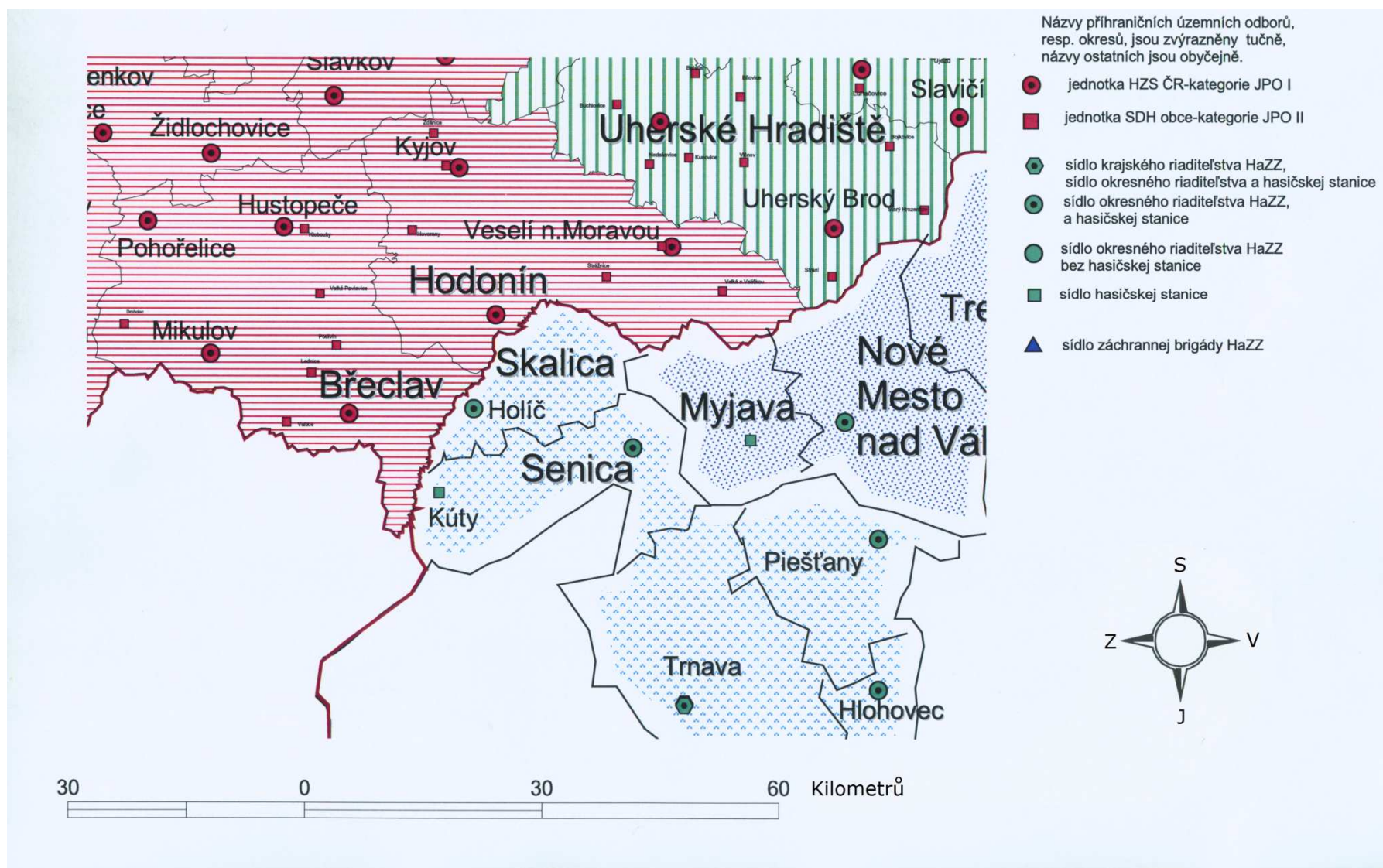

Mapy česko-slovenského pohraničí s vyznačením dislokace jednotek PO a organizačních jednotek HaZZ

Celý úsek česko-slovenského pohraničí s vyznačením dislokace jednotek PO a organizačních jednotek HaZZ

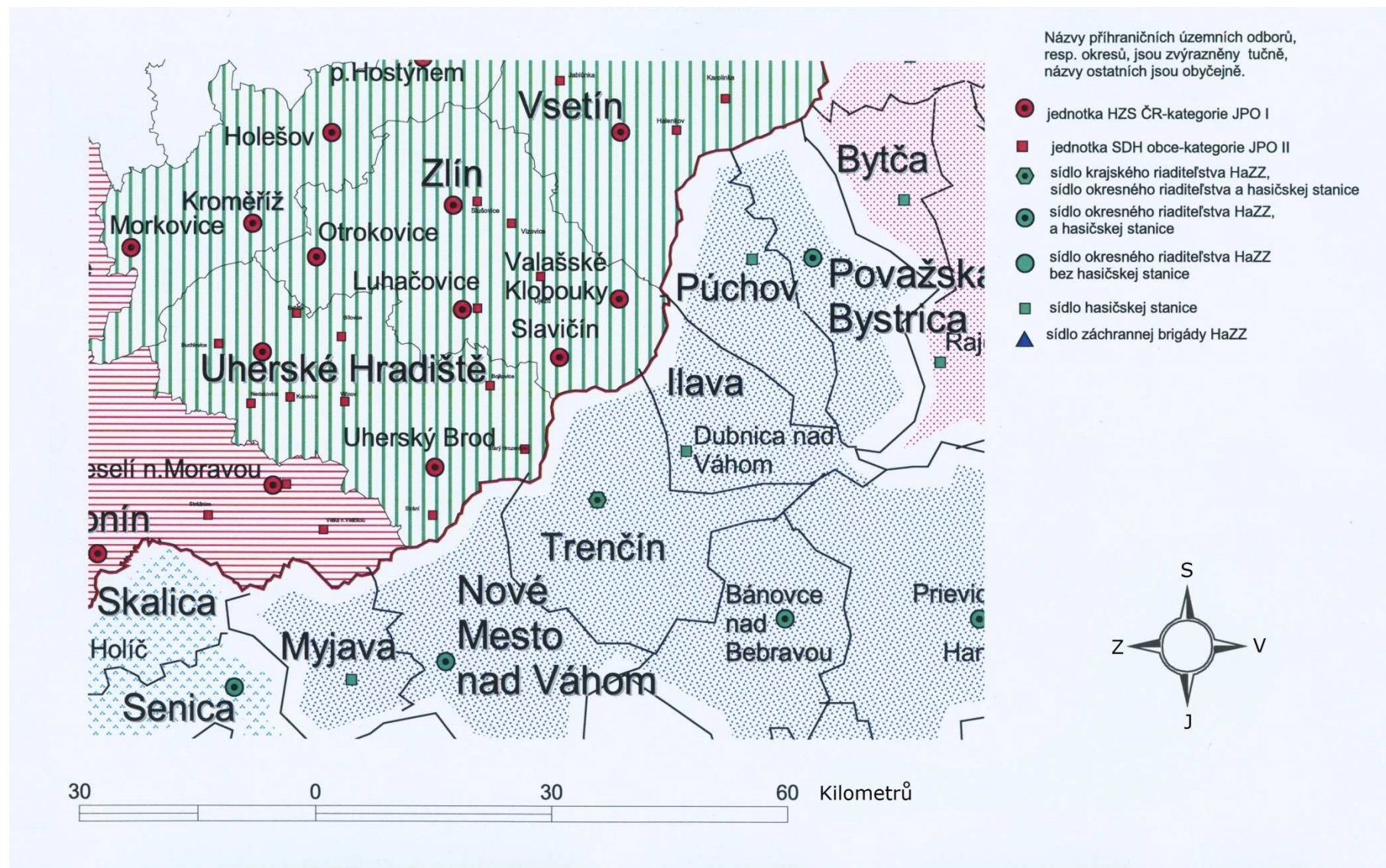

Jižní část česko-slovenského pohraničí s vyznačením dislokace jednotek PO a organizačních jednotek HaZZ

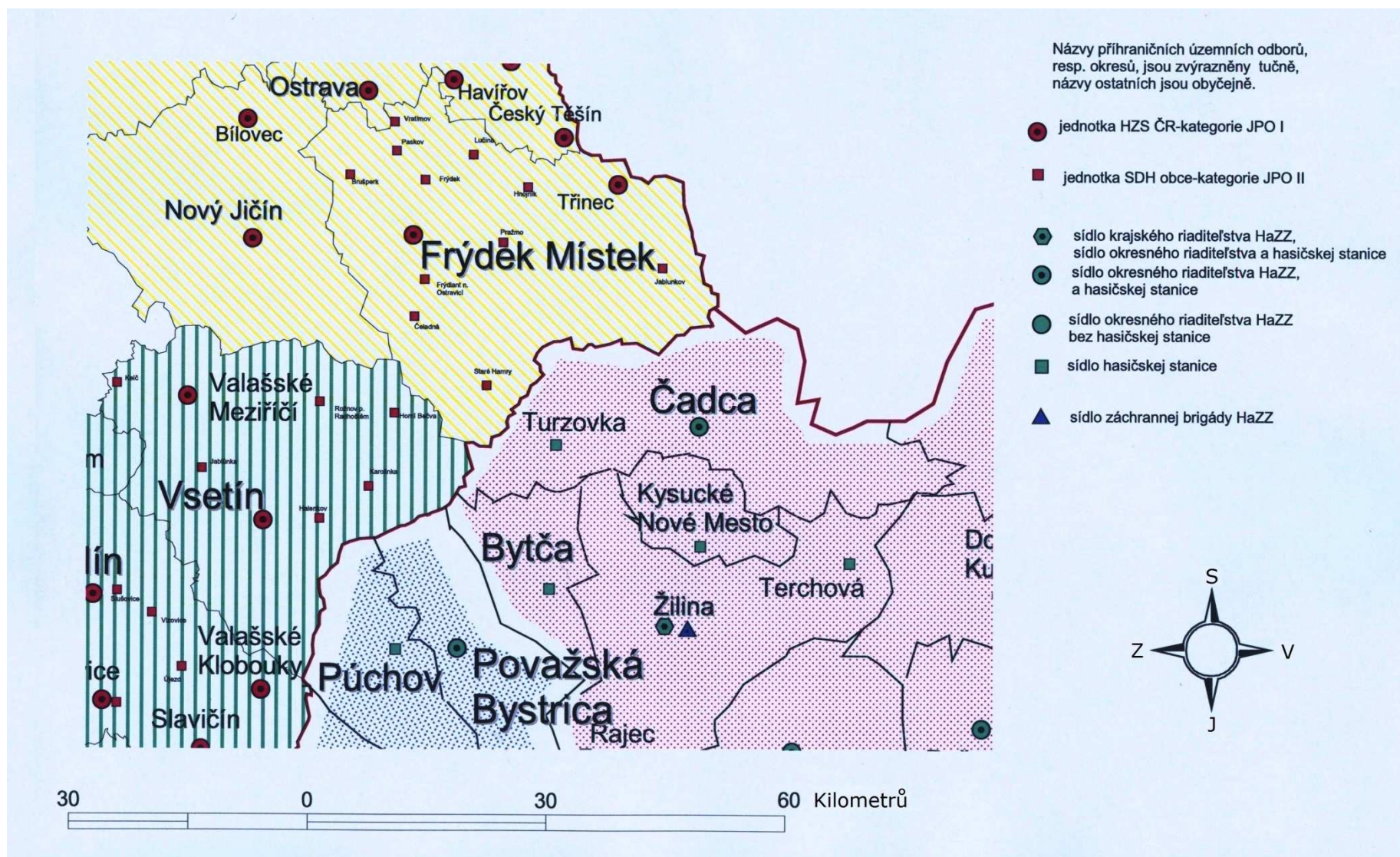

Střední část česko-slovenského pohraničí s vyznačením dislokace jednotek PO a organizačních jednotek HaZZ

Severní část česko-slovenského pohraničí s vyznačením dislokace jednotek PO a organizačních jednotek HaZZ

Organizace jednotek PO v ČR

Systém jednotek PO

Svým účelem je systém jednotek PO vybudován jako represivní nástroj proti již vzniklým požárům, živelním pohromám a jiným mimořádným událostem. V podmínkách ČR je od roku 1994 budována organizace jednotek PO s názvem plošné rozmístění jednotek PO, která je vytvořena na základě analýzy rizika požárů ve všech oblastech republiky a je založena na spolupráci jednotek PO jednotlivých kategorií. Nedílnou součástí plošného rozmístění jednotek PO jsou kromě jednotek hasičských záchranných sborů krajů i jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí, jednotky hasičských záchranných sborů podniků a jednotky sborů dobrovolných hasičů podniků.

Hasičský záchranný sbor ČR

Hasičský záchranný sbor ČR je zřízen zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, který určuje organizaci, řízení a úkoly Hasičského záchranného sboru ČR a práva a povinnosti jeho příslušníků. Základním posláním Hasičského záchranného sboru ČR je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Skutečný rozsah činnosti je však daleko širší, zejména v oblastech IZS, krizového řízení, ochrany obyvatelstva a civilního nouzového plánování.

Hasičský záchranný sbor ČR tvoří

- a) generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „generální ředitelství“), které je součástí Ministerstva vnitra,
- b) hasičské záchranné sbory krajů (dále jen „HZS krajů“),
- c) záchranný útvar,
- d) Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku.

Generální ředitelství

Generální ředitelství vykonává působnost Ministerstva vnitra v mezích úkolů Hasičského záchranného sboru ČR. V čele generálního ředitelství stojí generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR.

Na úrovni generálního ředitelství je zřízeno operační a informační středisko, které je hlavním stálým orgánem pro koordinaci složek IZS.

Hasičské záchranné sbory krajů

HZS krajů jsou řízeny generálním ředitelstvím a jsou organizačními složkami státu. HZS krajů se vnitřně dělí na územní odbory. V čele HZS kraje je krajský ředitel.

HZS kraje zřizuje operační a informační střediska jako součásti HZS kraje. Tato fungují jako stálé orgány pro koordinaci složek IZS. Zajišťují nepřetržitý příjem tísňových zpráv, organizují soustředování sil a prostředků při mimořádných událostech.

Jednotky hasičských záchranných sborů krajů

Tyto jednotky jsou zřízeny jako součást HZS krajů a mají působnost na celém území kraje. Jednotky HZS krajů jsou dislokovány na stanicích. Každý územní odbor má jednu

centrální stanici zpravidla v bývalém okresním městě a může mít i několik stanic pobočných v dalších městech.

Výkon služby v jednotce je organizován na 3 směny, označené jako A, B, C. Směna zabezpečuje nepřetržitou připravenost jednotky k zásahu po dobu 24 hodin.

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí (dále jen „jednotky SDH obcí“) jsou zřizovány obcemi. Z hlediska potřeb obce mají tyto jednotky většinou místní význam, nicméně i v této oblasti jsou obce povinny navzájem si poskytovat pomoc při zdolávání mimořádných událostí.

Jednotky hasičských záchranných sborů podniků a jednotky sboru dobrovolných hasičů podniků

Jednotky hasičských záchranných sborů podniků (dále jen „jednotky HZS podniků“) a jednotky sboru dobrovolných hasičů podniků (dále jen „jednotky SDH podniků“) jsou zřizovány právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou. Tyto jednotky působí místně na území svého zřizovatele.

Struktura jednotek PO

Jednotku PO tvoří:

- ▶ **odřady** (velitel odřadu a čtyři, družstva nebo skupiny),
- ▶ **čety** (velitel čety a dvě nebo tři družstva, popř. skupiny),
- ▶ **družstva** (velitel družstva a dalších pět osob),
- ▶ **družstva ve zmenšeném početním stavu** (velitel družstva a další tři osoby),
- ▶ **skupiny** (vedoucí skupiny a nejméně jedna další osoba).

Speciálními službami v jednotce HZS kraje a jednotce HZS podniku jsou služby

- a) **chemická**, která udržuje provozuschopnost věcných prostředků požární ochrany, zejména prostředků pro práci s nebezpečnými látkami, pro dekontaminaci, pro detekci plynů a nebezpečných látek, hasiv a prostředků pro práci pod hladinou, a dále poskytuje odbornou podporu při zásahu jednotek v prostředí nebezpečných látek na místě zásahu a pro ochranu obyvatel,
- b) **technická**, která udržuje provozuschopnost věcných prostředků požární ochrany, zejména požárních hadic, požárních armatur, záchranných pneumatických a vyprošťovacích zařízení bez motorového pohonu, prostředků pro práci ve výšce, nad volnou hloubkou nebo pro činnost na vodní hladině
- c) **strojní**, která udržuje provozuschopnost požární techniky, dalších strojních věcných prostředků požární ochrany a jejich příslušenství a akceschopnost hydraulických vyprošťovacích zařízení, a zajišťuje údržbu opravárenských, diagnostických a dalších obdobných zařízení,
- d) **spojová**, která udržuje v provozu linkové a rádiové přenosové prostředky včetně zařízení systému varování a vyzoomění včetně jejich koncových zařízení a provádí dohled rádiové sítě požární ochrany, poskytuje odbornou podporu operačním a informačním střediskům,

- e) **informační**, která udržuje v provozu informační systémy včetně koncových zařízení sítí a prostředky výpočetní techniky a provádí dohled přenosových sítí, poskytuje odbornou podporu operačním a informačním střediskům.

Struktura řízení při zásahu

Struktura řízení závisí na počtu řízených jednotek, popř. dalších sil a prostředků. Při řízení zásahu se uplatňují následující úrovně řízení s oprávněním vydávat v okruhu své působnosti rozkazy, pokyny nebo povely vůči svým podřízeným:

- a) velitel zásahu,
- b) vedoucí nebo velitelé složek IZS,
- c) náčelník štábu velitele zásahu (dále jen „štáb“),
- d) členové štábu,
- e) velitelé sektorů,
- f) velitelé úseků,
- g) velitelé jednotek,
- h) vedoucí skupin.

Velitel zásahu určuje k výkonu funkce náčelníka a členy štábu a velitele sektorů a úseků; na místě zásahu může určit i velitele jednotek nebo vedoucí skupin určeným silám a prostředkům.

Označení jednotlivých funkcí je provedeno červenou páskou, která se nosí na paži levé ruky, nebo zvláštní vestou s následujícími nápisy:

- a) velitel zásahu nápisem „VZ“ na pásce nebo „Velitel zásahu“ na zvláštní vestě,
- b) velitelé sektorů nápisem „VS“ na pásce nebo „Velitel sektoru“ na zvláštní vestě,
- c) velitelé úseků nápisem „VU“ na pásce nebo „Velitel úseku“ na zvláštní vestě,
- d) náčelník štábu nápisem „NŠ“ na pásce nebo „Náčelník štábu“ na zvláštní vestě,
- e) člen štábu velitele zásahu pro spojení nápisem „S“ na pásce nebo „Spojení“ na zvláštní vestě,
- f) člen štábu velitele zásahu pro týl nápisem „T“ na pásce nebo „Týl“ na zvláštní vestě,
- g) člen štábu velitele zásahu pro analýzu situace nápisem „A“ na pásce nebo „Analýza“ na zvláštní vestě,
- h) člen štábu velitele zásahu pro nasazení sil a prostředků nápisem „N“ na pásce nebo „Nasazení“ na zvláštní vestě.

Podle počtu jednotek nebo podle složitosti zásahu používá velitel zásahu následující strukturu řízení:

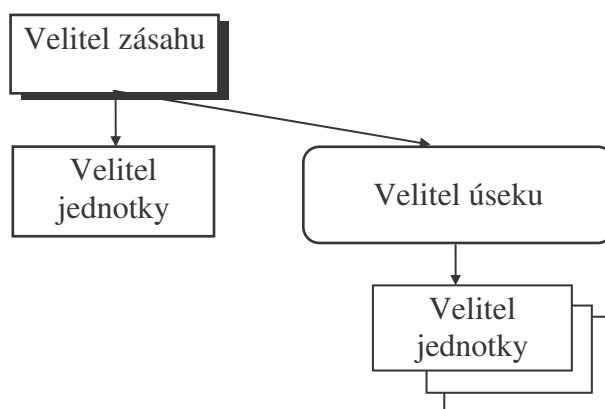
- a) **řídí zásah jednotek nebo hasičů sám** (obrázek č. 1); zpravidla u malých nebo málo složitých mimořádných událostí, zpravidla s počtem do tří zasahujících jednotek (družstev),
- b) **vyčleňuje pro svoji potřebu a pro přímé řízení pomocníky** (obrázek č. 2); zpravidla se jedná o zásahy s nasazením tří až pěti jednotek, pomocníkem je zejména spojař nebo některý z velitelů jednotek pro evidenci sil a prostředků, vyhodnocení průzkumu nebo týl jednotek; zde může být pomocníkem technik strojní, chemické nebo technické služby.

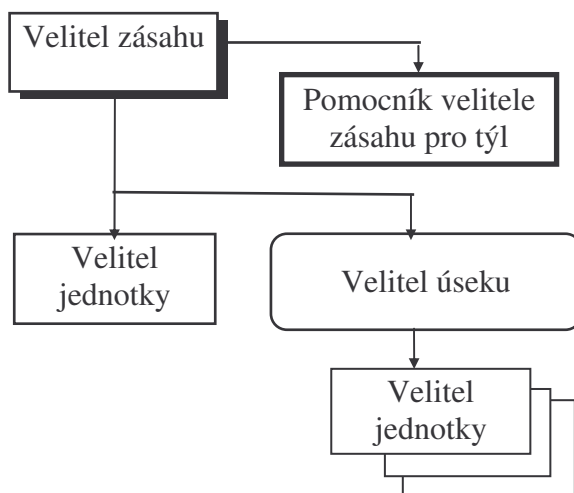
Pomocník může být přidělen k některé složce IZS pro koordinaci její činnosti s nasazením hasičů,

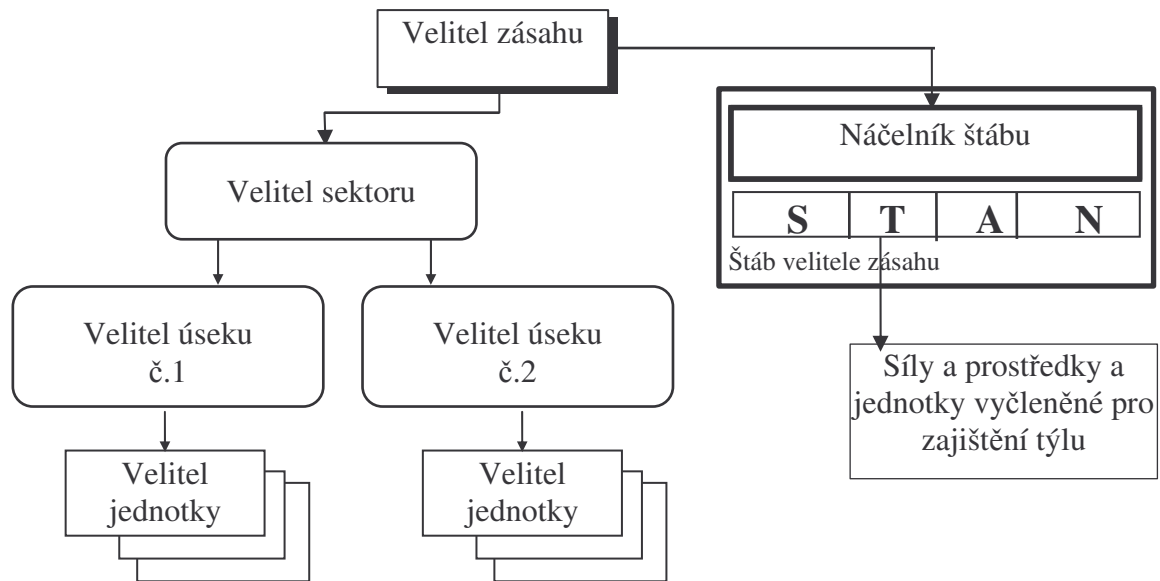
- c) **zřizuje jako svůj výkonný orgán štáb** (obrázek č. 3); zpravidla se jedná o zásahy s potřebou nasazení více jak pěti jednotek nebo složité zásahy s nutností užší koordinace s dalšími složkami IZS, s odborníky nebo majiteli objektu,
- d) nezávisle na variantě řízení dle písmen a) až c) může velitel zásahu vzhledem k členitosti místa zásahu nebo taktiky zásahu zřídit **úseky a sektory a určit jejich velitele**.

Obrázek č. 1: Řízení zásahu bez štábu a pomocníků

Obrázek č. 2: Řízení zásahu s pomocníkem

Obrázek č. 3: Řízení zásahu se štábem a sektory a úseky

Zásady koordinace složek IZS, pravomoci a úkoly velitele zásahu

Zásady koordinace složek IZS

Při koordinaci jednotek PO a dalších složek IZS při společném zásahu se zajišťuje následující pořadí činností:

- a) vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události a jí vyvolaných ohrožení za využití výsledků souběžně organizovaného průzkumu,
- b) uzavření místa zásahu a omezení vstupu osob na místo zásahu, jejichž přítomnost zde není potřebná,
- c) záchrana bezprostředně ohrožených osob, zvířat nebo majetku vysoké hodnoty, popřípadě jejich evakuace,
- d) neodkladná zdravotní péče zraněným osobám,
- e) nezbytná opatření pro ochranu životů a zdraví nasazených osob ve složkách IZS, která zahrnují:
  1. rozdělení místa zásahu na zóny s charakteristickým nebezpečím a stanovení odpovídajícího režimu práce a způsobu ochrany života a zdraví sil včetně použití ochranných prostředků,
  2. zohlednění zvláštností místa zásahu při činnosti složek IZS, jako jsou technologie výroby, konstrukční a dispoziční řešení objektů a vlastností přítomných nebo vznikajících látek,
  3. vytvoření týlu podmínkami pro odpočinek sil a stanovení odpovídajícího režimu práce a odpočinku, a pokud to velitelé nebo vedoucí složek IZS vyžadují, také organizace společného materiálního a finančního zabezpečení složek IZS,

4. přerušeni záchranných prací, pokud jsou bezprostředně ohroženy životy a zdraví sil nebo by záchrannými pracemi vznikly závažné nepříznivé následky, než které hrozí vzniklou mimořádnou událostí,
- f) přerušeni příčiny vzniku ohrožení vyvolaných mimořádnou událostí, např. provizorní opravou, zamezením úniku nebezpečných látek, vyloučením nebo omezením provozu havarovaných zařízení,
- g) omezení ohrožení, která mimořádná událost vyvolala a stabilizace situace v místě zásahu, např. hašením požárů, ochlazováním konstrukcí, ohraničením uniklých látek, odstraněním staveb a porostů nebo provedením terénních úprav,
- h) přijetí odpovídajících opatření v místech, kde se očekávají účinky při předpokládaném šíření mimořádné události, které zajistí:
  1. průzkum šíření mimořádné události,
  2. informování nebo varování obyvatelstva na území ve směru šíření mimořádné události, která by je mohla ohrozit svými účinky,
  3. evakuaci obyvatelstva, případně zvířat,
  4. vyhledání zraněných nebo bezprostředně ohrožených osob,
  5. ošetření zraněných osob,
  6. poskytnutí pomoci osobám, které nelze evakuovat,
  7. regulaci volného pohybu osob a dopravy v místě zásahu a v jeho okolí,
  8. střežení evakuovaného území a majetku,
- i) nezbytná humanitární pomoc postiženým osobám,
- j) neodkladná veterinární péče zraněným zvířatům,
- k) podávání nezbytných informací o mimořádné události a prováděných záchranných a likvidačních pracích sdělovacím prostředkům a veřejnosti a poskytování informací příbuzným osob výrazně postižených mimořádnou událostí,
- l) dokumentování údajů a skutečností za účelem zjišťování a objasňování příčin vzniku mimořádné události,
- m) dokumentování záchranných a likvidačních prací, které obsahuje základní přehled o nasazených složkách a časový sled prováděných činností; v případě, že je vyhlášen pro místo zásahu třetí nebo zvláštní stupeň poplachu územně příslušného poplachového plánu IZS, zpracovává se zpráva o zásahu.

Velitel zásahu

Velitel zásahu v místě zásahu:

- a) řídí průzkum, vyhodnocuje situaci a s ohledem na získané poznatky organizuje soustředování a nasazování jednotek PO a dalších složek IZS,
- b) organizuje záchranné a likvidační práce s ohledem na zásady koordinace složek IZS a po konzultaci s veliteli a vedoucími složek IZS stanoví celkový postup provedení záchranných a likvidačních prací,
- c) kontroluje a vyhodnocuje účinnost zásahu a plnění svých rozkazů a pokynů,
- d) rozhoduje o zahájení a ukončení činnosti k záchraně osob, zvířat a majetku a určí, které osoby, která zvířata nebo který majetek budou zachráněny přednostně,

- e) organizuje součinnost zasahujících jednotek PO a dalších složek IZS a jejich spolupráci s těmi, kteří poskytují osobní a věcnou pomoc,
- f) ukládá potřebné příkazy velitelům nebo vedoucím složek IZS; přičemž síly a prostředky složek IZS nadále podléhají velitelům nebo vedoucím těchto složek,
- g) organizuje členění místa zásahu,
- h) organizuje spojení v místě zásahu a spojení s příslušným operačním a informačním střediskem a odpovídá za úplnost a správnost předávaných informací,
- i) vyhláší nebo upřesňuje pro místo zásahu odpovídající stupeň poplachu územně příslušného poplachového plánu IZS a vyžaduje povolávání potřebného množství sil a prostředků jednotek PO a dalších složek IZS na místo zásahu,
- j) v případě potřeby zřídí štáb, označí velitelské stanoviště a přiděluje do úseků, popřípadě sektorů, síly a prostředky jednotek PO nebo dalších složek IZS,
- k) zajišťuje týlové zabezpečení jednotek PO a dalších složek IZS,
- l) zajišťuje podávání informací o zásahu sdělovacím prostředkům a veřejnosti,
- m) organizuje poskytování informací příbuzným osob, které byly postiženy následky požáru nebo mimořádné události,
- n) organizuje opatření k zamezení vstupu nepovolaných osob na místo zásahu,
- o) vyhodnocuje zásah a zpracovává zprávu o zásahu.

V místě zásahu, kde se předpokládají účinky požáru nebo jiné mimořádné události, zabezpečuje velitel zásahu ve spolupráci s příslušným operačním a informačním střediskem, správními úřady a obcemi:

- a) provedení průzkumu šíření účinků požáru nebo jiné mimořádné události,
- b) informování obyvatelstva na území ve směru šíření požáru nebo jiné mimořádné události, která by je mohla ohrozit svými účinky,
- c) evakuaci obyvatelstva nebo jeho ochranu před nebezpečím, nelze-li evakuaci uskutečnit,
- d) vyhledání bezprostředně ohrožených osob,
- e) ošetření zraněných osob,
- f) regulaci volného pohybu osob a dopravních prostředků v místě zásahu,
- g) střežení evakuovaného území a majetku,
- h) odstranění staveb a porostů, provedení terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých požárem nebo jinou mimořádnou událostí.

Velitel zásahu může prostřednictvím příslušného operačního a informačního střediska žádat o:

- a) regulaci dopravy na trasách odsunu zraněných do zdravotnických zařízení nebo na trasách, po kterých jsou přepravovány síly a prostředky jednotek PO a dalších složek IZS,
- b) zabezpečení náhradního ubytování pro postižené,
- c) zabezpečení zdravotní péče, hygienické a protiepidemické péče a sociální a duchovní péče pro postižené, nemocné a zraněné,
- d) provedení sanace a dekontaminace zasaženého území,
- e) stanovení hygienických a veterinárních opatření.

Velitel zásahu za účelem snížení rizika ohrožení života a zdraví zasahujících hasičů a členů dalších složek IZS:

- a) analyzuje informace o nebezpečí na místě zásahu,
- b) rozděluje místo zásahu na zóny s charakteristickým nebezpečím a stanoví odpovídající režim práce a způsob ochrany,
- c) dbá, aby požadavky kladené na jednotky PO odpovídaly jejich vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární techniky a cíl jejich činnosti při zásahu byl stanoven s přihlédnutím ke konstrukci zachraňovaných objektů, charakteru technologických procesů probíhajících v těchto objektech a chemickým vlastnostem vznikajících nebo skladovaných látek, pokud jsou známy,
- d) vytváří podmínky pro obnovu fyzických sil záchranářů na místě zásahu, zajištění minimálních podmínek péče o zasahující hasiče, členy složek IZS a osoby poskytující osobní a věcnou pomoc.

Velitel zásahu přímo řídí:

- a) osoby, které určil do funkcí nebo které určil jako svůj výkonný orgán, např. náčelníka štábu velitele zásahu, velitele průzkumné skupiny, velitele sektoru, velitele úseku, pokud jim neurčil jiného přímého nadřízeného,
- b) velitele nebo vedoucí složek IZS, kromě těch, kteří jsou pod přímým velením velitele sektoru nebo velitele úseku.

Velitel zásahu může odvolat:

- a) osoby, které určil do funkce, pokud neplní nebo nemohou plnit svoje úkoly; za odvolané jmenuje jejich nástupce po konzultaci s přímým nadřízeným odvolaného v rámci řídicí struktury v místě zásahu,
- b) z místa zásahu jednotku PO nebo složku IZS, která neplní nebo nemůže plnit svoje úkoly nebo jestliže její síly a prostředky v místě zásahu nejsou potřebné.

Velitel zásahu může rozdělit jednotku PO, určit vedoucí skupin a začlenit osoby poskytující osobní a věcnou pomoc do jednotky PO. Nad činností těchto osob musí být zajištěn odborný dohled a musí být vybaveny osobními ochrannými prostředky.

Velitel zásahu může rozhodnout o nedodržení technických podmínek požární techniky a věcných prostředků požární ochrany, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení při záchraně života osob.

Nemůže-li velitel zásahu vykonávat svoje oprávnění a plnit povinnosti, stává se velitelem zásahu nástupce, kterého velitel zásahu v místě zásahu předem určil. Velitel zásahu může také s ohledem na charakter záchranných a likvidačních prací v místě zásahu předat funkci velitele zásahu jinému veliteli nebo vedoucímu složky IZS, která provádí v místě zásahu převažující činnost.

Pokud to zdravotní stav předávajícího velitele zásahu dovoluje, provádí se změna velitele zásahu tak, že předávající velitel zásahu sdělí přebírajícímu veliteli zásahu informace o situaci, plněním úkolu, cíli a prioritách činnosti v místě zásahu a oznámí všem přímo podřízeným předání funkce. Přebírající velitel zásahu potvrdí předávajícímu, že funkci převzal a oznámí uvedenou skutečnost na územně příslušné operační a informační středisko.

Organizace HaZZ a hasičských jednotek ve SR

1. Hasičský a záchranný sbor

HaZZ byl zřízen zákonem č. 315/2001 Z. z. o HaZZ ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje zřízení, postavení, úkoly, organizaci a řízení HaZZ a práva a povinnosti jeho příslušníků. Základním posláním HaZZ je chránit životy a zdraví obyvatelstva a majetek před požáry, živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi. Skutečný rozsah činností je však daleko širší, zejména v oblasti IZS.

HaZZ tvoří

- ▶ Prezídium HaZZ,
- ▶ krajská ředitelství HaZZ,
- ▶ okresní ředitelství HaZZ,
- ▶ Hasičský a záchranný útvar hlavního města SR Bratislavy,
- ▶ zařízení HaZZ.

Prezídium HaZZ

Prezídium HaZZ je odborným útvarem Ministerstva vnitra SR (dále jen „MV SR“) v oblasti ochrany před požáry a záchranných činností.

V čele Prezídia HaZZ stojí prezident HaZZ, kterého jmenuje a odvolává ministr vnitra.

Na úrovni Prezídia HaZZ je zřízeno operační středisko, mezi jehož hlavní úkoly patří nepřetržitý příjem a vyhodnocování informací o požárech a o dalších mimořádných událostech na území SR a vyžadování záchranných složek IZS na celostátní úrovni při zdolávání mimořádných událostí na území SR, plnění úkolů při řešení krizových situací a zabezpečování poskytování pomoci jiným státům v rozsahu mezinárodních smluv, kterými je SR vázána. Prezídium HaZZ má vlastní zařízení, jimiž jsou Požárně-technický a expertizní ústav MV SR v Bratislavě, Střední škola požární ochrany MV SR v Žilině a záchranné brigády HaZZ v Malackách, Žilině a Humenném.

Krajská ředitelství HaZZ

Krajské ředitelství HaZZ je právnickou osobou a rozpočtovou organizací napojenou na rozpočet MV SR.

Krajské ředitelství HaZZ řídí ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr vnitra SR na návrh prezidenta HaZZ.

Na krajské úrovni jsou zřízena operační střediska HaZZ, které působí v prostorech koordinačních středisek IZS, k plnění následujících úkolů:

- ▶ zabezpečení nepřetržitého příjmu tísňového volání a jeho vyhodnocování, přenos informací o požárech a jiných mimořádných událostech,
- ▶ vysílání sil a prostředků HaZZ a hasičských jednotek při zdolávání požárů, živelních pohrom a dalších mimořádných událostí z několika okresů nebo v rámci okresu,
- ▶ zabezpečování požadavků velitele zásahu,
- ▶ plnění smluvních závazků v rámci spolupráce se záchrannými složkami IZS při zdolávání požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí,
- ▶ plnění úkolů při řešení krizových situací,
- ▶ poskytování pomoci jiným zemím v rozsahu mezinárodních smluv, kterými je SR vázána.

Okresní ředitelství HaZZ

Okresní ředitelství HaZZ jedná a rozhoduje samostatně v administrativně-právních záležitostech.

Okresní ředitelství HaZZ řídí ředitel, kterého na návrh ředitele krajského ředitelství HaZZ jmenuje a odvolává prezident HaZZ.

Okresní ředitelství HaZZ zřizuje operační středisko, zpravidla na hasičské stanici v místě okresního ředitelství HaZZ. Na ostatních hasičských stanicích zásahového obvodu se zřizují ohlašovny požáru. Operační středisko okresního ředitelství HaZZ se zřizuje k plnění následujících úkolů:

- ▶ zabezpečení nepřetržitého příjmu tísňového volání a jeho vyhodnocování, přenos informací o požárech a jiných mimořádných událostech,
- ▶ vysílání sil a prostředků HaZZ a hasičských jednotek při zdolávání požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí v rámci okresu,
- ▶ zabezpečování požadavků velitele zásahu,
- ▶ plnění smluvních závazků v rámci spolupráce se záchrannými složkami IZS při zdolávání požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí,
- ▶ plnění úkolů při řešení krizových situací,
- ▶ poskytování pomoci jiným zemím v rozsahu mezinárodních smluv, kterými je SR vázána.

Výkon služby na hasičské stanici je organizovaný na tři směny. Směna zabezpečuje nepřetržitou připravenost příslušníků HaZZ na zásah 24 hodin denně.

Hasičský a záchranný útvar hlavního města SR Bratislavy

Hasičský a záchranný útvar hlavního města SR Bratislavy (dále jen „HaZÚ“) jedná a rozhoduje v administrativně-právních záležitostech samostatně.

HaZÚ řídí velitel, kterého na návrh ředitele krajského ředitelství HaZZ jmenuje a odvolává prezident HaZZ.

Záchranné brigády HaZZ

- ▶ v zásahové činnosti jsou využívány jako druhosledové jednotky (poskytují bezprostřední podporu již nasazeným jednotkám HaZZ) se specifickým technickým vybavením a určenou specializací poskytovaných činností, zpravidla jsou nasazované při lokalizaci a likvidaci následků mimořádných událostí velkého rozsahu, kde je potřeba dlouhodobé nebo rozsáhlé nasazení sil a prostředků HaZZ, nebo kde jsou potřeba odborníci se zvláštní specializací či speciální zásahová technika,
- ▶ z důvodu pokrytí potřeb HaZZ při poskytování pomoci obyvatelstvu jsou technicky a odborně připravovány jak na běžnou zásahovou činnost, tak na speciální zásahové činnosti.

2. Závodní hasičský útvar

Závodní hasičský útvar (dále jen „ZHÚ“) je zřizován právnickou osobou nebo fyzickou osobou - podnikatelem na ochranu svých objektů na základě rozhodnutí krajského ředitelství HaZZ. Působí místně na území svého zřizovatele a je složený ze zaměstnanců právnické

osoby nebo fyzické osoby – podnikatele, kteří vykonávají činnosti v této hasičské jednotce jako svoje zaměstnání.

3. Závodní hasičský sbor

Závodní hasičský sbor (dále jen „ZHZ“) je zřizován právnickou osobou nebo fyzickou osobou - podnikatelem na ochranu svého majetku v případě, kdy se nevyžaduje zařazení ZHÚ a na provedení zásahu nepostačuje zřízení požární hlídky. ZHZ působí místně na území svého zřizovatele. Zaměstnanci právnické osoby nebo fyzické osoby – podnikatele – členové ZHZ nevykonávají činnosti v této hasičské jednotce jako svoje zaměstnání.

4. Obecný hasičský útvar

Obecní hasičský útvar (dále jen „OHÚ“) je zřizován obcí. Z hlediska potřeb obcí má tato hasičská jednotka většinou místní význam. Je složený ze zaměstnanců obce, kteří vykonávají činnosti v této hasičské jednotce jako svoje zaměstnání.

5. Obecní hasičský sbor

Obecní hasičský sbor (dále jen „OHZ“) je zřizován obcí. Z hlediska potřeb obcí má tato hasičská jednotka většinou místní význam. Členové OHZ – fyzické osoby, nevykonávají činnosti v této hasičské jednotce jako svoje zaměstnání.

6. Organizace a řízení příslušníků HaZZ

Směnová služba příslušníků HaZZ je organizována do:

- ▶ **čet** (dvě až čtyři družstva na jedné hasičské stanici),
- ▶ **družstev** (velitel družstva a minimálně další tři příslušníci).

Odbornými službami v HaZZ jsou následující služby:

- a) **protiplynová**, která zabezpečuje jednotný výkon protiplynové služby, zejména zásady organizace práce při používání, zkoušení, ošetřování, údržbě a při opravách prostředků protiplynové služby (např. autonomní dýchací přístroje, ochranné pomůcky, dekontaminační zařízení a detekční přístroje), školení a praktický výcvik příslušníků HaZZ s těmito prostředky a jednotný výkon používání těchto prostředků na místě zásahu v průběhu likvidace mimořádné události a při manipulaci s chemickými, radioaktivními a biologickými nebezpečnými látkami, které způsobují ohrožení života a zdraví osob a životního prostředí.
- b) **strojní**, která zabezpečuje plnění úkolů souvisejících se zabezpečováním akceschopnosti a provozuschopnosti hasičské techniky a věcných prostředků vykonáváním jejich údržby, oprav, kontrol a odborných prohlídek a zkoušek včetně vedení dokumentace a evidence o jejich provozu,
- c) **spojová**, která zabezpečuje zejména úkoly související s organizací systému spojení a s vytvořením materiálních, provozních a technických podmínek na přenos a příjem zpráv a informací v rámci HaZZ,
- d) **hasičská a záchranná služba**, která provádí záchranu osob ve výškách, nad volnými hloubkami a v těžko přístupných terénech s použitím horolezecké, speleologické, speciální, letecké nebo zásahové speciální techniky, poskytuje předlékařskou pomoc

a provádí zásahy při haváriích s únikem nebezpečných látek v závislosti na svém technickém vybavení,

- e) **povodňová záchranná služba**, která zabezpečuje podmínky pro výkon záchranných prací na vodě, odbornou přípravu příslušníků na tuto činnost, materiální a technické vybavení HaZZ na vykonávání záchranných prací na vodě a zásady provozu záchranných člunů.

7. Organizace řízení při zásahu

Činnost hasičských jednotek řídí na místě zásahu velitel zásahu.

Velitel zásahu:

- ▶ odpovídá za organizaci činnosti hasičských jednotek a za využití jejich věcných prostředků v místě zásahu a kontrolu dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- ▶ dodržuje zásady přednostního velení,
- ▶ může nařídit v souvislosti se zdoláváním požáru nebo při cvičení hasičských jednotek, aby se z místa zásahu vzdálily osoby, jejichž přítomnost není potřebná, anebo aby se podřídily jiným omezením nezbytným pro provedení zásahu,
- ▶ zřizuje řídicí štáb (dále jen „štáb“) při zásazích s nasazením velkého počtu sil a prostředků hasičských jednotek,
- ▶ může vyzvat fyzickou osobu, která porušila předpisy o ochraně před požáry, aby prokázala svou totožnost; pokud ji věrohodně neprokáže, je oprávněn předvést tuto fyzickou osobu na útvar Policejního sboru, přičemž je tato fyzická osoba povinna předvedení strpět.

Velitelem zásahu je zpravidla velitel družstva, velitel čety nebo velitel hasičské jednotky; pokud se zásahu neúčastní ani jeden z nich, je velitelem zásahu příslušník, zaměstnanec nebo člen hasičské jednotky určený jako velitel vozidla vyslaného k zásahu.

Při určování velitele zásahu s přednostním velením se postupuje podle těchto zásad:

- a) velitel zásahu z HaZZ má přednost před veliteli zásahu ze závodních hasičských jednotek s výjimkou případu uvedeného pod písmenem b) a před veliteli zásahu z OHÚ a z OHZ,
- b) velitel zásahu ze ZHÚ má přednost před veliteli zásahu z OHZ. Pokud se jedná o požár v objektech zřizovatele ZHÚ, má velitel zásahu z tohoto útvaru přednost před všemi veliteli zásahu z hasičských jednotek,
- c) velitel zásahu z OHZ má přednost před velitelem zásahu ze ZHZ kromě případu uvedeného pod písmenem d),
- d) velitel zásahu ze ZHZ má přednost před velitelem zásahu z OHZ, pokud jde o požár v objektech zřizovatele ZHZ,
- e) velitel zásahu z OHÚ má přednost před veliteli zásahu ze ZHZ a z OHZ.

Při zásahu dvou nebo více hasičských jednotek stejného druhu je povinen převzít velení velitel zásahu z místně příslušné hasičské jednotky.

Prezident HaZZ, ředitel územně příslušného krajského ředitelství HaZZ a ředitel územně příslušného okresního ředitelství HaZZ jsou oprávněni převzít velení zásahu nebo určit velitele zásahu odchylně od ustanovení uvedených v písm. a) až e).

Přebírající velitel zásahu oznámí převzetí velení dosavadnímu veliteli zásahu a podle podmínek též příslušníkům, zaměstnancům a členům jednotek podílejících se na zásahu. Přebírající velitel zásahu je současně povinen převzít příslušné označení velitele zásahu. Pokud velitel zásahu nepřevzal velení zásahu tímto způsobem, nemůže vydávat rozkazy.

Velitel zásahu prokazuje své oprávnění nápisem „VELITEL ZÁSAHU“ umístěným na viditelné části ústroje.

Velitel zásahu podle situace na místě zásahu:

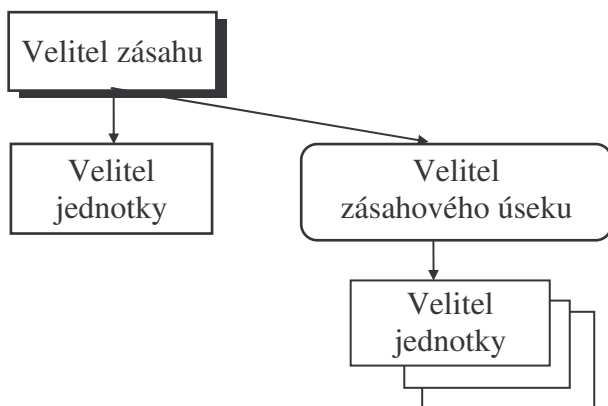
- a) zabezpečuje průzkum a vyhodnocování situace; pokud je to potřebné, vyhláší vyšší stupeň požárního poplachu,
- b) rozhoduje o nasazování HaZZ a o povolávání dalších hasičských jednotek potřebných pro zásahovou činnost,
- c) určuje hlavní směr a způsob provádění zásahu,
- d) pokud si to situace vyžaduje, zřizuje štáb a určuje jeho složení,
- e) vyžaduje prostřednictvím operačního střediska pomoc vrtulníku na provedení leteckého průzkumu, záchrany osob a majetku, anebo na zdolání požáru,
- f) spolupracuje se speciálními službami (např. vodáren, elektráren, plynáren, zdravotnickými a telekomunikačními),
- g) zřizuje velitelské stanoviště a zabezpečuje jeho označení,
- h) kontroluje dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a používání osobních ochranných pracovních prostředků,
- i) průběžně informuje dotčené orgány, příslušné operační středisko, operační pracoviště nebo ohlašovnu požárů o situaci na místě zásahu, potřebě sil a prostředků a o změně osoby velitele zásahu,
- j) spolupracuje s Policejním sborem nebo jiným pořádkovým orgánem při udržování pořádku v místě zásahu a v jeho blízkém okolí,
- k) provádí kontrolu požářiště po ukončení zdolávání požáru, zajišťuje jeho předání vlastníkově nebo jiné oprávněné osobě a určuje nezbytná opatření na jeho kontrolu,
- l) zpracovává zprávu o zásahu.

Štáb se zřizuje zpravidla v prostoru přilehlém místu zdolávání mimořádné události. Místo jeho dislokace se označuje nápisem „PRACOVISKO ŠTÁBU“. Při snížené viditelnosti nebo v noci je nápis osvětlený. O určení místa a o věcném vybavení pracoviště štábu rozhoduje velitel zásahu na místě události.

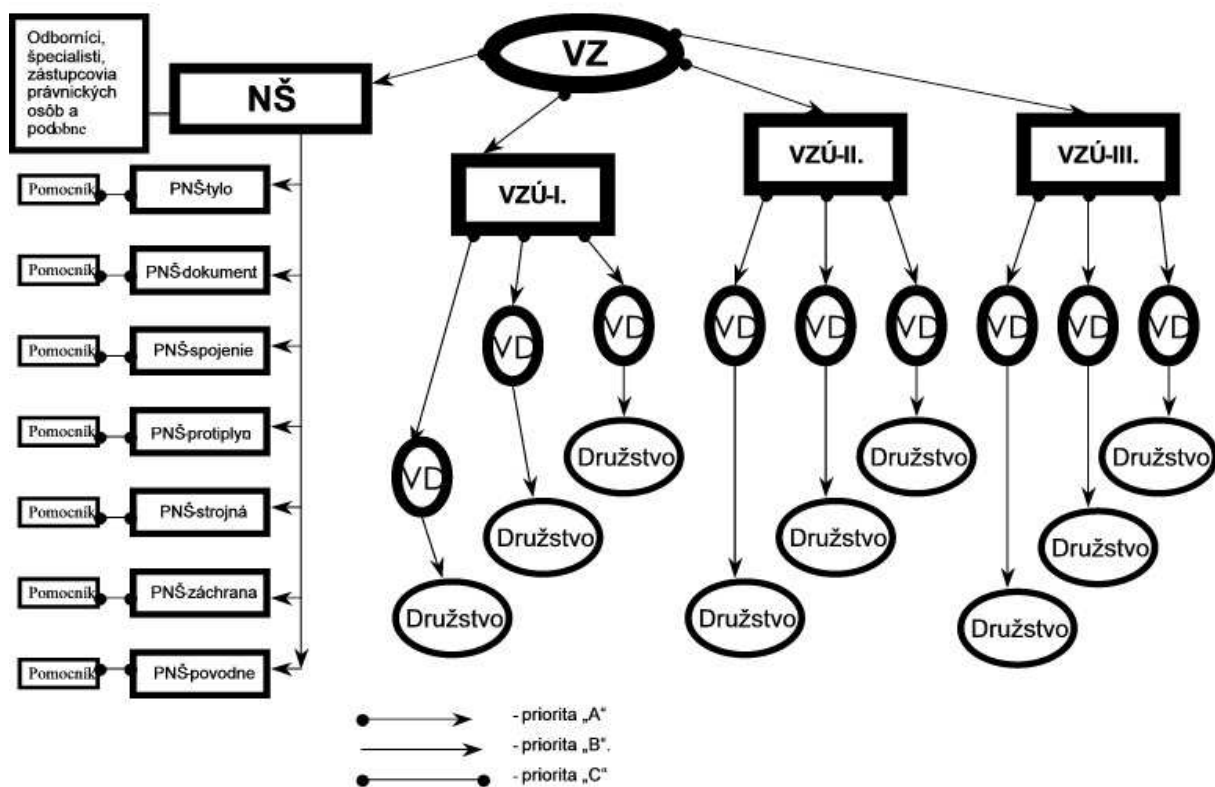
Podle počtu hasičských jednotek nebo podle složitosti zásahu velitel zásahu postupuje podle následující struktury řízení:

- a) **řídí zásah hasičských jednotek sám** – zpravidla v případě malých, méně složitých mimořádných událostí, s počtem nejvýše pěti zasahujících hasičských jednotek (obrázek č. 1),
- b) **zřizuje štáb jako svůj výkonný orgán** – zpravidla jde o zásahy s nasazením více než pěti hasičských jednotek, zásahy ve složitých podmínkách nebo na místech s nebezpečnými technologiemi (obrázek č. 2).

Obrázek č. 1: Schéma organizace řízení zásahu bez štábu

Obrázek č. 2: Schéma organizace řízení zásahu se štábem

8. Zásady koordinace záchranných složek IZS, pravomoci a úkoly velitele zásahu

Zásady koordinace záchranných složek IZS

Pro koordinaci záchranných složek IZS je zřízeno koordinační středisko IZS, v rámci kterého vykonávají svou činnost krajské operační středisko záchranné zdravotnické služby, zaměstnanci obvodního úřadu v sídle kraje a operační středisko krajského ředitelství HaZZ.

Kromě činností souvisejících s příjmem tísňových volání a zajišťováním vysílání síl a prostředků záchranných složek IZS koordinační středisko IZS v případě nebezpečí vzniku mimořádné události nebo v případě vzniku mimořádné události:

- a) zabezpečuje varování obyvatelstva, pokud tak neprovedly zákonem určené právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby,
- b) vyrozumívá orgány státní správy a jiné právnické osoby, které zabezpečují úkoly související se záchrannými pracemi při mimořádných událostech,
- c) podílí se na plnění úkolů souvisejících s prováděním záchranných prací na základě rozhodnutí státních orgánů podle zvláštních právních předpisů.

Řízení a koordinace činností záchranných složek IZS na místě zásahu

Na místě zásahu řídí a koordinuje činnost záchranných složek IZS velitel zásahu z HaZZ; v horských oblastech je velitelem zásahu při záchranných pracích podle zvláštního předpisu člen Horské záchranné služby.

Pokud nezasahuje HaZZ na místě zásahu, řídí a koordinuje činnost záchranných složek IZS velitel nebo vedoucí té záchranné složky IZS, kterého určí příslušné koordinační středisko IZS, v případě pátrání po letadlech nebo poskytování pomoci při letecké nehodě orgán odpovědný (oprávněná osoba) za pátrání po letadlech a záchranu lidských životů.

Velitel zásahu nebo oprávněná osoba nezasahuje do odborných činností jiných záchranných složek IZS.

V případě, že si to situace na místě zásahu vyžádá, velitel zásahu nebo oprávněná osoba zřídí štáb jako svůj poradní orgán složený ze zástupců zasahujících záchranných složek IZS.

Fyzické osoby, které se nacházejí na místě zásahu, jsou povinny podřídit se rozhodnutím a příkazům velitele zásahu nebo oprávněné osoby a strpět úkony, které souvisí s činností záchranných složek IZS při zásahu.

Velitel zásahu nebo oprávněná osoba může pro zásah vyžádat další záchranné složky IZS nebo požádat o pomoc právnické osoby, podnikající fyzické osoby a ostatní fyzické osoby, které mají technické prostředky na poskytnutí požadované pomoci.

Přehled pojmů a zkratk z oblasti IZS a požární ochrany v ČR

A	označení člena štábu pro analýzu
AJ	automobilový jeřáb
AP	automobilová plošina
AZ	automobilový žebřík
CAS	cisternová automobilová stříkačka
ČHJ	Česká hasičská jednotka
DA	dopravní automobil
HZS kraje	hasičský záchranný sbor kraje
HZS podniku	hasičský záchranný sbor podniku
IZS	integrováný záchranný systém
jednotka SDH obce	jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
jednotka SDH podniku	jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku
JPO	jednotka požární ochrany
KHA	kombinovaný hasicí automobil
KOPIS HZS kraje	Krajské operační a informační středisko hasičského záchranného sboru kraje
MHJ	Moravská hasičská jednotka
MV - GŘ HZS ČR	Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
N	označení člena štábu pro nasazení
NŠ	označení náčelníka štábu
odřad	jednotka, která sestává z hasičů nejméně dvou jednotek PO nebo z hasičů nejméně jedné jednotky PO a osob začleněných ve složce integrovaného záchranného systému anebo z hasičů jednotky PO a osob poskytujících osobní a věcnou pomoc odřady jsou předurčeny zejména pro pomoc na území ČR organizovanou MV-GŘ HZS ČR nad rámec krajských poplachových plánů a pro pomoc v zahraničí
OPIS MV-GŘ HZS ČR	operační a informační středisko Ministerstva vnitra – generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

ostatní složky IZS	vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím
PHA	pěnový hasicí automobil
plošné pokrytí území kraje jednotkami PO	rozmístění jednotek PO na území kraje a na území hlavního města Prahy na základě nařízení orgánu kraje
poplachový plán IZS	ústřední poplachový plán IZS nebo poplachový plán IZS kraje, jenž je uložen na územně příslušném OPIS HZS ČR a obsahuje spojení na základní a ostatní složky IZS, přehled sil a prostředků ostatních složek IZS a způsob povolávání a vyrozumívání vedoucích složek IZS a členů krizových štábů, právnických osob a podnikajících fyzických osob zahrnutých do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu
požární poplachový plán kraje	součást dokumentace požární ochrany kraje obsahující výčet jednotek požární ochrany v kraji, zásady součinnosti jednotek PO při zdolávání požárů, při provádění záchranných prací na území kraje a při poskytování pomoci mezi kraji a pomoci do sousedního státu, úpravu povolávání jednotek požární ochrany v rámci operačního řízení ke zdolávání požárů a k záchranným pracím, způsob vyhlášení jednotlivých stupňů požárního poplachu, úpravu činnosti ohlašoven požárů, poplachový plán IZS a úpravu činností OPIS HZS kraje
PPLA	protiplynový automobil
PPS	přenosná požární stříkačka
PRHA	práškový hasicí automobil
RZA	rychlý zásahový automobil
S	označení člena štábu pro spojení
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
T	označení člena štábu pro týl
TA	technický automobil
ÚO HZS kraje	územní odbor hasičského záchranného sboru kraje
VEA	velitelský automobil
VHJ	vojenská hasičská jednotka

VJ	označení velitele jednotky
VS	označení velitele sektoru
VU	označení velitele úseku
VZ	označení velitele zásahu
základní složky IZS	HZS ČR, jednotky PO zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami PO, ZZS a Policie ČR
ZZS	zdravotnická záchranná služba

Přehled pojmů a zkratk z oblasti požární ochrany a IZS ve SR

AHZS	automobil hasičskej záchranej služby
AR	automobilový rebrík
BZS	Banská záchranná služba
CAS	cisternová automobilová striekačka
čata	dve a viac hasičských družstiev
DA	dopravný automobil
družstvo	základná organizačná jednotka hasičskej jednotky (veliteľ a minimálne traja hasiči)
HaZÚ	Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
HaZZ	Hasičský a záchranný zbor
HZS	Horská záchranná služba
IZS	integrovaný záchranný systém
KHA	kombinovaný hasiaci automobil
KCHL CO	kontrolné chemické laboratórium civilnej ochrany
KR HaZZ	krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
NŠ	náčelník riadiaceho štábu
OHZ	obecný hasičský útvar
OHZ	obecný hasičský zbor
OR HaZZ	okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
OS KR HaZZ	operačné stredisko krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru
OS OR HaZZ	operačné stredisko okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru
OS P HaZZ	operačné stredisko Prezídia Hasičského a záchranného zboru
ostatné záchranné zložky IZS	zložky IZS, ktoré poskytujú odbornú, zdravotnú, technickú a ďalšiu potrebnú pomoc v tiesni na základe vyzvania koordinačným strediskom IZS alebo operačným strediskom tiesňového volania

PNŠ	pomocník náčelníka štábu (pre tylo, dokumentáciu, spojovaciu službu, protiplynovú službu, strojnú službu a hasičskú záchrannú službu)
PPS	prenosná hasičská striekačka
PRHA	práškový hasiaci automobil
PZ	Policajný zbor
SR	Slovenská republika
TA	technický automobil
VČ	veliteľ čaty
VD	veliteľ družstva
VJ	veliteľ hasičskej jednotky
VZ	veliteľ zásahu
VZÚ	veliteľ zásahového úseku
základné záchranné zložky IZS	zložky IZS, ktoré poskytujú bezodkladne odbornú, zdravotnú, technickú a ďalšiu potrebnú pomoc v tiesni na základe pokynu koordinačného strediska IZS alebo svojho operačného strediska tiesňového volania
ZB HaZZ	záchranná brigáda Hasičského a záchranného zboru
ZHÚ	závodný hasičský útvar
ZHZ	závodný hasičský zbor
ZZS	záchranná zdravotná služba

Signály pro dodávku vody, varovné signály a signály pro navádění vrtulníku

Signály pro dodávku vody a varovné signály

Signály pro dodávku vody se skládají z označení žadatele (např. „rozdělovač“, „první proud“) a výkonného signálu (např. „VODU!“, „Vodu STAV!“). Tyto signály je možno předávat i radiostanicí.

Slovní varovné signály se skládají z označení nebezpečí, příjemce a výkonného povelu, lze je v otevřeném provozu předávat i radiostanicí. Nejčastěji se používá varovný signál: "Nebezpečí! Všichni ZPĚT!" Na tento signál všichni odloží náradí a urychleně se přesunou na bezpečné místo.

Signály pro dodávku vody nebo pro varování je možno provádět bez slovního doprovodu:

a) pravou rukou a za snížené viditelnosti pomocí svítilny dle následující tabulky a obrázku.

Signál	Způsob provedení signálu
„POZOR!“	Vzpažit.
„ROZUMÍM!“	Vzpažit a připažit.
„VPŘED! VODU!“	Skrčenou paží několikrát vzpažit vzhůru do výše hlavy. Opakování signálu několikrát za sebou znamená žádost o zvýšení tlaku vody.
„STÁT! Vodu STAV!“	Nataženou paží několikrát půlkruh nad hlavou.
„POMALEJI! Tlak SNÍŽIT!“	Kmitání pravou paží nahoru a dolů do strany.
„Nebezpečí! Všichni ZPĚT!“	Nataženou paží několikrát kruh před čelem.

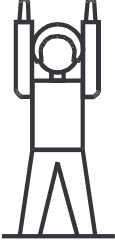
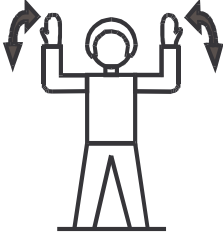

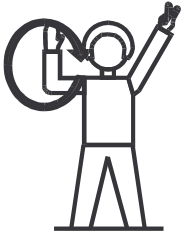
b) lanem se signály provádějí následujícím způsobem:

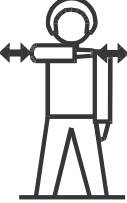
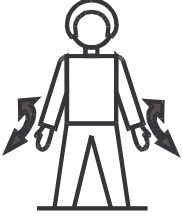
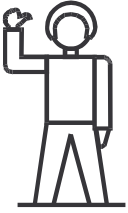
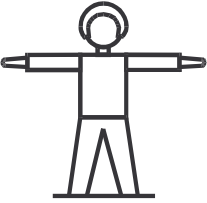
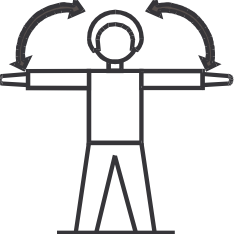
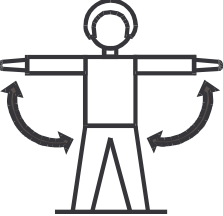

- signál „VODU!“ se provede jedním trhnutím lanem, trhnutí se může v rozmezí 10 až 15 vteřin opakovat. V tomto případě znamená signál žádost o zvýšení tlaku,
- signál „Vodu STAV!“ se provede dvojím trhnutím lanem, trhnutí se může v rozmezí 10 až 15 vteřin opakovat,
- signál „Nebezpečí! Všichni ZPĚT!“ se provede několikerým rychle po sobě následujícím trhnutím lanem.

Signály pro navádění vrtulníku

1. Standardní signály

(Letecký předpis L6 Provoz letadel, III. část, Provoz vrtulníků L2 Pravidla létání)

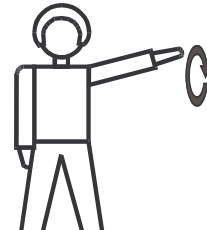

Signál	Význam - Popis
	Na tuto stojánku (na toto místo) Paže vzpaženy nad hlavou s dlaněmi obrácenými dovnitř.
	Pojíždějte přímo vpřed Paže částečně rozpaženy dlaněmi nazad opakuje pohyb vzhůru a vzad z výše ramen.
	Točte a) Točte vlevo Pravá paže směřuje dolů, levá dlaní nazad opakuje pohyb vzhůru a vzad z předpažení. Rychlost pohybu naznačuje rychlost otáčení.
	b) Točte vpravo Levá paže směřuje dolů, pravá dlaní nazad opakuje pohyb vzhůru a vzad z předpažení. Rychlost pohybu naznačuje rychlost otáčení.
	Stůjte Opakované křížení paží nad hlavou vpřed. Rychlost pohybu má přímý vztah k naléhavosti zastavení, tj. čím rychlejší je pohyb paží, tím rychlejší je zastavení.
	Spusťte pohonné jednotky Levá paže vzpažena s příslušným počtem natažených prstů, jež udávají číslo motoru, který má být spuštěn a pravá paže krouží v úrovni hlavy.

	Vypněte pohonné jednotky Jedna paže je připažena a druhá paže ohnutá na úrovni ramen, ruka před hrdlem dlaní dolů se pohybuje do stran na úrovni ramen, paže zůstane ohnutá.
	Přímo zpět Paže po stranách těla a dlaněmi obrácenými dopředu se několikrát pohybují dopředu a nahoru do výše ramen.
	Volno Pravé předloktí zvednuté s dlaní obrácenou dopředu a vztyčeným palcem.
	Vznášejte se Paže vodorovně rozpaženy dlaněmi dolů.
	Stoupejte Paže vodorovně rozpaženy dlaněmi nahoru se pohybují z rozpažení nahoru a zpět. Rychlost pohybu naznačuje rychlost stoupání.
	Klesejte Paže vodorovně rozpaženy dlaněmi dolů se pohybují z rozpažení dolů a zpět. Rychlost pohybu naznačuje rychlost klesání.
	Pohybujte se vodorovně Příslušná paže je upažena ve směru pohybu a druhá paže se pohybuje před tělem do téhož směru.

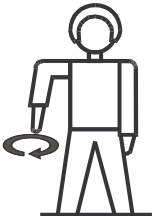
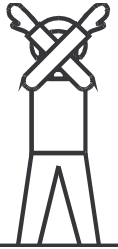

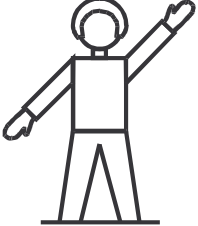
	Pohybujte se vodorovně Příslušná paže je upažena ve směru pohybu a druhá paže se pohybuje před tělem do téhož směru.
	Přistaňte Zkřížené paže a napjaté dolů před tělem.

2. Signály používané k navádění vrtulníku nebo informování posádky při speciálních činnostech nebo zvláštních situacích

Pozn.: Tyto signály nejsou obsaženy v předpise „L2 Pravidla létání“ a byly převzaty od specialistů provádějících stavebně montážní práce, záchranné práce nebo vyplynuly z praxe. Jsou používány v případech, kdy nelze nebo není vhodné použít standardní signály uvedené výše, nebo nelze použít obou paží.

Signál	Význam – Popis
	Pohybuj se vodorovně Příslušná ruka upažena - opisuje svislé kruhy ve výši ramen, rychlost kroužení udává rychlost pohybu.
	Pohybuj se vodorovně Příslušná ruka upažena - opisuje svislé kruhy ve výši ramen, rychlost kroužení udává rychlost pohybu.
	Stoupej (vrtulník je ve vzduchu) Pravé nebo levé předloktí zvednuté, ruka v úrovni hlavy opisuje vodorovné kruhy, rychlost kroužení udává rychlost stoupaní (navíjení lana - jeřáb). Nevypínej (vrtulník je na zemi) Situace neumožňuje nebo nevyžaduje vypnutí motorů a není vhodné použít standardní signál. Popis pokynu - viz „Stoupej“.

	Přerušte činnost - něco není v pořádku Při řešení nouzové situace záchranář na laně nebo osoba, která zpozoruje nebezpečí, nataženou paží nebo oběma vodorovně kmitá před tělem. Rychlost kmitání udává naléhavost situace.
	Klesej Pravé nebo levé předloktí v upažení pokrčeno dolů, ruka opisuje vodorovné kruhy v úrovni pasu.
	Vypnout (vrtulník je na zemi) Situace umožňuje nebo vyžaduje vypnutí motorů a není vhodné použití standardního signálu. Popis pokynu - paže zkříženy před hlavou. Odhoz Informace navigátora ležícího na palubě pro pozemní personál, že bude proveden odhoz. Popis pokynu - viz „Vypnout“. Rychlost křížení udává naléhavost situace.
	Odhoz Pokyn pozemního navigátora posádce, aby provedla odhoz. Popis pokynu - napnuté paže se opakovaně kříží před tělem v úrovni pasu. Rychlost křížení udává naléhavost situace.
	Osoba či náklad se nachází při klesání nebo stoupání 5 m nad zemí Pravá nebo levá paže upažena.
	Žádám o pomoc - přistání je možné Paže nad hlavou, tělo vytváří symbol písmene „Y“.
	Nepotřebuji pomoc - přistání není možné Paže jsou v diagonále vůči svislé ose těla.

7

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 23. listopadu 1998 byla v Bratislavě podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech.

Se Smlouvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Smlouvu ratifikoval. Ratifikační listiny byly vyměněny v Praze dne 12. prosince 2000.

Smlouva vstoupila v platnost na základě svého článku 16 odst. 2 dne 12. prosince 2000.

České znění Smlouvy se vyhláší současně.

SMLOUVA

mezi Českou republikou a Slovenskou republikou
o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech

Česká republika a Slovenská republika (dále jen „smluvní strany“) přesvědčeny o nutnosti spolupráce s cílem vzájemně si poskytovat pomoc při mimořádných událostech se v souladu s článkem 17 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o dobrém sousedství, přátelských vztazích a spolupráci podepsané v Bratislavě dne 23. listopadu 1992 dohodly takto:

Článek 1

Předmět Smlouvy

Tato smlouva upravuje podmínky dobrovolného poskytování pomoci při mimořádných událostech na území druhé smluvní strany na základě žádosti o poskytnutí pomoci.

Článek 2

Vymezení pojmů

Za účelem výkladu a realizace této smlouvy se rozumí:

„mimořádnou událostí“ stav zapříčiněný živelní pohromou, požárem, technologickou havárií nebo katastrofou ohrožující život, zdraví, majetek nebo životní prostředí;

„žádající smluvní stranou“ smluvní strana, jejíž oprávněné orgány žádají o poskytnutí pomoci;

„žádanou smluvní stranou“ smluvní strana, jejíž oprávněné orgány vyhověly žádosti druhé smluvní strany o poskytnutí pomoci;

„příslušným orgánem“ orgán státní správy nebo územní samosprávy smluvní strany;

„záchrannou jednotkou“ skupina osob určená žádanou smluvní stranou k poskytnutí pomoci a zabezpečená nutnou výbavou; záchrannou jednotkou se rozumí i zvláště určené příslušníci ozbrojených sil;

„výbavou“ technické prostředky, dopravní prostředky a jiný materiál, jakož i výstroj a předměty osobní potřeby členů záchranných jednotek a vyslaných jednotlivých odborníků;

„předměty pomoci“ předměty určené pro bezplatné poskytnutí postiženému obyvatelstvu na území žádající smluvní strany.

Článek 3

Žádost o poskytnutí pomoci

(1) Pomoc se poskytuje na základě žádosti.

(2) Orgány smluvních stran oprávněné pro předložení a přijetí žádosti o poskytnutí pomoci (dále jen „oprávněné orgány“) jsou

na straně České republiky
Ministerstvo vnitra České republiky

na straně Slovenské republiky
Ministerstvo vnitra Slovenské republiky.

(3) V žádosti o poskytnutí pomoci uvedou oprávněné orgány zejména druh, formu a rozsah požadované pomoci.

(4) Žádost podle odstavce 1 se podává písemně, případně ústně. Žádosti podané ústně musí být bez zbytečného odkladu potvrzeny písemně.

Článek 4

Formy pomoci

Pomoc se poskytuje zejména vysláním záchranných jednotek, jednotlivých odborníků, poskytnutím předmětů pomoci nebo potřebných informací.

Článek 5

Překračování státních hranic a pobyt na území druhé smluvní strany

(1) Při překračování státních hranic a na území druhé smluvní strany se prokazuje na žádost příslušných orgánů jen velitel nebo vedoucí záchranné jednotky průkazem totožnosti nebo služebním průkazem a předkládá seznam členů záchranné jednotky. Vzory služebních průkazů si oprávněné orgány navzájem předají do 30 dnů po podpisu této smlouvy.

(2) V případě nutnosti je možné překračovat státní hranice i mimo hraniční přechody. V takovém případě musí být předem informovány příslušné orgány ochrany státních hranic.

(3) Členové záchranných jednotek jsou oprávněni na území druhé smluvní strany nosit uniformu, pokud patří k jejich běžné výstroji. Používání vlastních výstražných znamení záchrannými jednotkami se neomezuje.

(4) Na členy záchranných jednotek se v průběhu jejich pobytu na území druhé smluvní strany vztahují vnitrostátní právní předpisy této smluvní strany.

Článek 6

Přeprava výbavy a předmětů pomoci přes státní hranice

(1) Smluvní strany usnadní přepravu výbavy a předmětů pomoci přes státní hranice. Na výbavu a předměty pomoci se nevztahují zákazy a omezení pro oběh zboží přes státní hranice. U vozidel používaných záchrannými jednotkami a u vozidel zabezpečujících přepravu prostředků pomoci se nevyžaduje povolení pro mezinárodní silniční přepravu.

(2) Výbava a předměty pomoci jsou osvobozeny od cla, daní a jiných poplatků.

(3) Záchranné jednotky nesmí vyvážet a dovážet kromě výbavy a předmětů pomoci žádné jiné zboží.

(4) Výbava, která nebyla spotřebována nebo zničena, se vyveze zpět na území žádané smluvní strany. Bude-li výbava ponechána na území žádající smluvní strany jako předmět pomoci, je třeba tuto skutečnost oznámit oprávněnému orgánu žádající smluvní strany.

(5) Žádající smluvní strana umožní dekontaminaci výbavy záchranných jednotek. Jestliže není dekontaminace možná, výbava se ponechá na území žádající smluvní strany.

(6) Omamné a psychotropní látky mohou být dovezeny a použity jen v rámci nutné lékařské pomoci a jen kvalifikovaným lékařským personálem podle vnitrostátních právních předpisů žádané smluvní strany. Nespoteřované omamné a psychotropní látky musí být vyvezeny zpět na území žádané smluvní strany. Tento oběh se nepovažuje za dovoz a vývoz zboží podle mezinárodních smluv o omamných a psychotropních látkách, kterými jsou smluvní strany vázány.

(7) Dovozy zbraní a munice na území druhé smluvní strany, kromě průmyslových trhavin a jejich iniciátorů, je zakázán.

Článek 7**Použití letadel**

- (1) Letadla se mohou použít pro přesun záchranných jednotek, jejich výbavy, předmětů pomoci a k provádění záchranné činnosti.
- (2) Použití letadel je nutné oznámit příslušným orgánům žádající smluvní strany s uvedením údajů o druhu a označení letadla, o posádce, nákladu, času odletu, předpokládané trase a místě přistání.
- (3) Žádající smluvní strana v případě potřeby povolí let na určená místa na svém území.
- (4) Lety se musí uskutečňovat v souladu s pravidly stanovenými každou smluvní stranou upravujícími používání a navigaci letadel při letech nad jejím územím a dohodnutými postupy pro přelet státních hranic.

Článek 8**Koordinace a řízení**

- (1) Činnosti prováděné podle této smlouvy koordinují a řídí příslušné orgány žádající smluvní strany.
- (2) Úkoly záchranným jednotkám se předávají jen prostřednictvím jejich velitelů nebo vedoucích.
- (3) Příslušné orgány žádající smluvní strany poskytují pomoc a ochranu záchranným jednotkám a vyslaným jednotlivým odborníkům.

Článek 9**Náhrada výdajů**

- (1) Žádaná smluvní strana nemá vůči žádající smluvní straně nárok na náhradu výdajů za poskytnutou pomoc, včetně výdajů vzniklých spotřebováním, poškozením nebo ztrátou výbavy. To se nevztahuje na výdaje uvedené v článku 11 odst. 3 této smlouvy.
- (2) Výdaje na pomoc, kterou žádaná smluvní strana pouze zprostředkovává od právnických nebo fyzických osob, u kterých by musela poskytnutí pomoci přímo hradit, nese žádající smluvní strana. Poskytnutí této pomoci si musí žádající smluvní strana přímo vyžádat a musí souhlasit s uhrazením nákladů na poskytnutí pomoci.
- (3) Pokud záchranné jednotky spotřebují při zásahu anebo v přímé souvislosti s ním svoje zásoby, jsou jim poskytnuty žádající smluvní stranou v potřebném rozsahu bezplatně. Záchranným jednotkám je žádající smluvní stranou bezplatně poskytována i nezbytná lékařská pomoc.
- (4) Ustanovení odstavců 1 a 3 není vyloučena možnost hrazení výdajů žádající smluvní stranou, pokud o tom sama rozhodne.

Článek 10**Náhrada škod**

- (1) Každá smluvní strana se zříká všech nároků na náhradu škody vůči druhé smluvní straně v případě škod na majetku, které způsobil člen záchranné jednotky v souvislosti s poskytováním pomoci podle této smlouvy, pokud se smluvní strany nedohodnou jinak.
- (2) Každá smluvní strana se zříká všech nároků na náhradu škody vůči žádající smluvní straně v případě újmy na zdraví nebo smrti člena záchranné jednotky, ke kterým došlo v souvislosti s poskytováním pomoci podle této smlouvy.
- (3) Pokud člen záchranné jednotky žádané smluvní strany způsobí na území žádající smluvní strany v souvislosti s poskytováním pomoci podle této smlouvy škodu třetí osobě, odpovědnost za škodu nese žádající smluvní strana.
- (4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se nevztahují na případy, kdy škoda byla způsobena úmyslně nebo z hrubé nedbalosti.
- (5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se přiměřeně použijí i pro vyslané jednotlivé odborníky.

(6) Oprávněné orgány úzce spolupracují při objasňování zranění, úmrtí nebo škody, ke kterým došlo v souvislosti s poskytováním pomoci podle této smlouvy. Za tímto účelem si oprávněné orgány vyměňují potřebné informace.

Článek 11

Překračování státních hranic ohroženými osobami

(1) Při mimořádných událostech mohou ohrožené osoby překročit státní hranice za podmínek stanovených Smlouvou mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o úpravě režimu a o spolupráci na společných státních hranicích podepsanou v Praze dne 29. října 1992.

(2) Ohroženým osobám, které vstoupily na území druhé smluvní strany podle odstavce 1, poskytnou příslušné orgány této smluvní strany pomoc.

(3) Každá smluvní strana převezme zpět osoby uvedené v odstavci 1 a uhradí výdaje spojené s poskytnutím pomoci a jejich návratem.

Článek 12

Ukončení pomoci

Záchranné jednotky ukončí svoji činnost, pokud o tom rozhodne oprávněný orgán jedné ze smluvních stran. Záchranné jednotky se neprodleně vrátí zpět na území svého státu.

Článek 13

Spojení

Oprávněné orgány provedou potřebná opatření pro vzájemné spojení a spojení mezi záchrannými jednotkami v místě poskytování pomoci.

Článek 14

Další formy spolupráce

(1) Pro zabezpečení provádění této smlouvy oprávněné orgány spolupracují především v oblasti předcházení mimořádným událostem a při přípravě k poskytování pomoci. Za tímto účelem si navzájem vyměňují potřebné informace a organizují společná setkání a cvičení.

(2) Oprávněné orgány se navzájem informují o mimořádných událostech, které mohou ohrožovat území druhé smluvní strany a jejichž následky se šíří nebo se mohou rozšířit na území druhé smluvní strany.

(3) Ustanovení této smlouvy se přiměřeně použijí i pro společná cvičení.

Článek 15

Řešení sporů

Případné spory související s výkladem nebo prováděním této smlouvy budou smluvní strany řešit vzájemným jednáním nebo diplomatickou cestou.

Článek 16

Závěrečná ustanovení

(1) Práva a závazky smluvních stran, které vyplývají z jiných mezinárodních smluv, kterými jsou smluvní strany vázány, nejsou touto smlouvou dotčeny.

(2) Tato smlouva podléhá ratifikaci. Ratifikační listiny budou vyměněny v Praze. Tato smlouva vstoupí v platnost dnem výměny ratifikačních listin.

(3) Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Každá ze smluvních stran může Smlouvu vypovědět di-

plomatickou cestou. Platnost Smlouvy skončí šest měsíců ode dne doručení oznámení o výpovědi druhé smluvní straně.

(4) Ukončení platnosti této smlouvy nemá vliv na závazky týkající se jejího provádění, které ke dni ukončení její platnosti ještě trvají.

Dáno v Bratislavě dne 23. listopadu 1998 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a slovenském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku
Ing. Miloš **Zeman** v. r.
předseda vlády

Za Slovenskou republiku
Mikuláš **Dzurinda** v. r.
předseda vlády

94

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 23. novembra 1998 bola v Bratislave podpísaná Zmluva medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o spolupráci a vzájomnej pomoci pri mimoriadnych udalostiach.

Národná rada Slovenskej republiky s ňou vyslovila súhlas svojím uznesením č. 210 z 22. marca 1999 a prezident Slovenskej republiky ju ratifikoval 14. decembra 1999.

Zmluva nadobudla platnosť dňom výmeny ratifikačných listín, t. j. 12. decembra 2000, na základe článku 16 ods. 2.

ZMLUVA

**medzi Slovenskou republikou a Českou republikou
o spolupráci a vzájomnej pomoci pri mimoriadnych udalostiach**

Slovenská republika a Česká republika (ďalej len „zmluvné strany“),

presvedčené o nutnosti spolupráce s cieľom vzájomne si poskytovať pomoc pri mimoriadnych udalostiach, sa v súlade s článkom 17 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o dobrom susedstve, priateľských vzťahoch a spolupráci podpísanej v Bratislave 23. novembra 1992 dohodli takto:

Článok 1

Predmet zmluvy

Táto zmluva upravuje podmienky dobrovoľného poskytovania pomoci pri mimoriadnych udalostiach na území druhej zmluvnej strany na základe žiadosti o poskytnutie pomoci.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely výkladu a realizácie tejto zmluvy „mimoriadna udalosť“ je stav zapríčinený živelnou pohromou, požiarom, technologickou haváriou alebo katastrofou, ktorý ohrozuje život, zdravie, majetok alebo životné prostredie,

„žiadajúca zmluvná strana“ je zmluvná strana, ktorej oprávnené orgány žiadajú o poskytnutie pomoci,

„žiadaná zmluvná strana“ je zmluvná strana, ktorej oprávnené orgány vyhovelí žiadosti druhej zmluvnej strany o poskytnutie pomoci,

„príslušný orgán“ je orgán štátnej správy alebo územnej samosprávy zmluvnej strany,

„záchranná jednotka“ je skupina osôb určená žiadanou zmluvnou stranou na poskytnutie pomoci a zabezpečená nevyhnutnou výbavou; záchrannou jednot-

kou sa rozumejú aj osobitne určení príslušníci ozbrojených sil,

„výbava“ sú technické, dopravné prostriedky a iný materiál, ako aj výstroj a predmety osobnej potreby členov záchranných jednotiek a vyslaných jednotlivých odborníkov,

„predmety pomoci“ sú predmety určené na bezplatné poskytnutie postihnutému obyvateľstvu na území žiadajúcej zmluvnej strany.

Článok 3

Žiadosť o poskytnutie pomoci

(1) Pomoc sa poskytuje na základe žiadosti.

(2) Orgány zmluvných strán oprávnené na predloženie a prijatie žiadosti o poskytnutie pomoci (ďalej len „oprávnené orgány“) sú:

- na strane Slovenskej republiky Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
- na strane Českej republiky Ministerstvo vnútra Českej republiky.

(3) V žiadosti o poskytnutie pomoci uvedú oprávnené orgány najmä druh, formu a rozsah požadovanej pomoci.

(4) Žiadosť podľa odseku 1 sa podáva písomne, prípadne ústne. Žiadosti podané ústne je nutné bez zbytočného odkladu potvrdiť písomne.

Článok 4

Formy pomoci

Pomoc sa poskytuje najmä vyslaním záchranných jednotiek, jednotlivých odborníkov, poskytnutím predmetov pomoci alebo potrebných informácií.

Článok 5

Prekračovanie štátnej hranice a pobyt
na území druhej zmluvnej strany

(1) Pri prekračovaní štátnej hranice a na území druhej zmluvnej strany sa na žiadosť príslušných orgánov preukazuje len veliteľ alebo vedúci záchranej jednotky preukazom totožnosti alebo služobným preukazom a predkladá zoznam členov záchranej jednotky. Vzory služobných preukazov si oprávnené orgány navzájom odovzdávajú do 30 dní po podpise tejto zmluvy.

(2) V prípade nutnosti možno prekračovať štátnu hranicu aj mimo hraničných priechodov. V takom prípade treba vopred informovať príslušné orgány ochrany štátnych hraníc.

(3) Členovia záchranných jednotiek sú oprávnení na území druhej zmluvnej strany nosiť uniformu, ak patrí k ich bežnému výstroju. Používanie vlastných výstražných znamení záchrannými jednotkami sa neobmedzuje.

(4) Na členov záchranných jednotiek sa počas ich pobytu na území druhej zmluvnej strany vzťahujú vnútroštátne právne predpisy tejto zmluvnej strany.

Článok 6

Preprava výbavy a predmetov pomoci
cez štátnu hranicu

(1) Zmluvné strany uľahčia prepravu výbavy a predmetov pomoci cez štátnu hranicu. Na výbavu a predmety pomoci sa nevzťahujú zákazy a obmedzenia pre obchodovanie cez štátnu hranicu. Pre vozidlá používané záchrannými jednotkami a pre vozidlá zabezpečujúce prepravu prostriedkov pomoci sa nevyžaduje povolenie na medzinárodnú cestnú prepravu.

(2) Výbava a predmety pomoci sú oslobodené od cla, daní a iných poplatkov.

(3) Záchranné jednotky okrem výbavy a predmetov pomoci nemôžu vyvážať ani dovážať žiadny iný tovar.

(4) Výbava, ktorá sa nespotrebovala alebo nezničila, sa vyvezie späť na územie žiadanej zmluvnej strany. Ak bude výbava ponechaná na území žiadajúcej zmluvnej strany ako predmet pomoci, treba túto skutočnosť oznámiť oprávnenému orgánu žiadajúcej zmluvnej strany.

(5) Žiadajúca zmluvná strana umožní dekontamináciu výbavy záchranných jednotiek. Ak dekontaminácia nie je možná, výbava sa ponechá na území žiadajúcej zmluvnej strany.

(6) Omamné a psychotropné látky možno doviesť a použiť len v rámci nevyhnutnej lekárskej pomoci a len kvalifikovaným lekárske personálom podľa vnútroštátnych právnych predpisov žiadanej zmluvnej strany. Nespotrebované omamné a psychotropné látky sa musia vyviezť späť na územie žiadanej zmluvnej strany. Tento obchod sa nepovažuje za dovoz a vývoz tovaru podľa medzinárodných zmlúv o omamných a psychotropných látkach, ktorými sú zmluvné strany viazané.

(7) Dovozy zbraní a munície na územie druhej zmluvnej strany je okrem priemyselných trhavin a ich iniciátorov zakázaný.

Článok 7

Použitie leteckých prostriedkov

(1) Letecké prostriedky sa môžu použiť na presun záchranných jednotiek, ich výbavy, predmetov pomoci a na vykonávanie záchranej činnosti.

(2) Použitie leteckých prostriedkov treba oznámiť príslušným orgánom žiadajúcej zmluvnej strany s uvedením údajov o druhu a označení leteckého prostriedku, o posádke, náklade, čase odletu, predpokladanej trase a mieste pristátia.

(3) Žiadajúca zmluvná strana v prípade potreby povolí let na určené miesta na svojom území.

(4) Lety sa musia uskutočňovať v súlade s pravidlami ustanovenými každou zmluvnou stranou, ktoré upravujú používanie a navigáciu leteckých prostriedkov počas letov nad jej územím, a postupmi dohodnutými pre prelet štátnej hranice.

Článok 8

Koordínácia a riadenie

(1) Činnosti vykonávané podľa tejto zmluvy koordinujú a riadia príslušné orgány žiadajúcej zmluvnej strany.

(2) Úlohy záchranným jednotkám sa odovzdávajú len prostredníctvom ich veliteľov alebo vedúcich.

(3) Príslušné orgány žiadajúcej zmluvnej strany poskytujú záchranným jednotkám a jednotlivým vyslaným odborníkom pomoc a ochranu.

Článok 9

Náhrada výdavkov

(1) Žiadaná zmluvná strana nemá voči žiadajúcej zmluvnej strane nárok na náhradu výdavkov za poskytnutú pomoc vrátane výdavkov vzniknutých spotrebovaním, poškodením alebo stratou výbavy. To sa nevzťahuje na výdavky uvedené v článku 11 ods. 3 tejto zmluvy.

(2) Výdavky na pomoc, ktorú žiadaná zmluvná strana len sprostredkúva od právnických osôb alebo fyzických osôb, ktorým by musela poskytnúť pomoc priamo hradí, nesie žiadajúca zmluvná strana. Poskytnutie tejto pomoci si musí žiadajúca zmluvná strana priamo vyžiadať a musí súhlasiť s uhradením nákladov na poskytnutie pomoci.

(3) Pokiaľ záchranné jednotky počas zásahu alebo v priamej súvislosti s ním spotrebujú svoje zásoby, žiadajúca zmluvná strana im ich poskytne v potrebnom rozsahu bezodplatne. Záchranným jednotkám žiadajúca zmluvná strana bezodplatne poskytuje aj nevyhnutnú lekársku pomoc.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 a 3 nie je vylúčená

možnosť hradenia výdavkov žiadajúcou zmluvnou stranou, ak o tom sama rozhodne.

Článok 10 Náhrada škôd

(1) Každá zmluvná strana sa zrieka všetkých nárokov na náhradu škody voči druhej zmluvnej strane v prípade škôd na majetku, ktoré spôsobil člen záchrannej jednotky v súvislosti s poskytovaním pomoci podľa tejto zmluvy, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak.

(2) Každá zmluvná strana sa zrieka všetkých nárokov na náhradu škody voči žiadajúcej zmluvnej strane v prípade škôd na zdraví alebo smrti člena záchrannej jednotky, ktorá nastala v súvislosti s poskytovaním pomoci podľa tejto zmluvy.

(3) Ak člen záchrannej jednotky žiadanej zmluvnej strany spôsobí na území žiadajúcej zmluvnej strany v súvislosti s poskytovaním pomoci podľa tejto zmluvy škodu tretej osobe, zodpovednosť za škodu znáša žiadajúca zmluvná strana.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nevzťahujú na prípady, keď škoda bola spôsobená úmyselne alebo z hrubej neobstaranosti.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa primerane použijú aj pri jednotlivých vyslaných odborníkoch.

(6) Oprávnené orgány úzko spolupracujú pri obšahovaní zranení, úmrtí alebo škôd, ktoré nastali v súvislosti s poskytovaním pomoci podľa tejto zmluvy. Na ten účel si oprávnené orgány vymieňajú potrebné informácie.

Článok 11

Prekračovanie štátnej hranice ohrozenými osobami

(1) Pri mimoriadnych udalostiach môžu ohrozené osoby prekročiť štátnu hranicu za podmienok ustanovených Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o úprave režimu a o spolupráci na spoločných štátnych hraniciach podpísanej v Prahe 29. októbra 1992.

(2) Ohrozeným osobám, ktoré vstúpili na územie druhej zmluvnej strany podľa odseku 1, poskytnú príslušné orgány tejto zmluvnej strany pomoc.

(3) Každá zmluvná strana prevezme späť osoby uvedené v odseku 1 a uhradí výdavky spojené s poskytnutím pomoci a ich návratom.

Článok 12 Skončenie pomoci

Záchranné jednotky skončia svoju činnosť, ak o tom rozhodne oprávnený orgán jednej zo zmluvných strán.

Za Slovenskú republiku:
Mikuláš Dzurinda v. r.

Záchranné jednotky sa bezodkladne vrátia späť na územie svojho štátu.

Článok 13 Spojenie

Oprávnené orgány vykonávajú potrebné opatrenia na vzájomné spojenie a spojenie medzi záchrannými jednotkami v mieste poskytovania pomoci.

Článok 14 Ďalšie formy spolupráce

(1) Pri zabezpečovaní vykonávania tejto zmluvy oprávnené orgány spolupracujú predovšetkým v oblasti predchádzania mimoriadnym udalostiam a pri príprave na poskytovanie pomoci. Na tento účel si navzájom vymieňajú potrebné informácie a organizujú spoločné stretnutia a cvičenia.

(2) Oprávnené orgány sa navzájom informujú o mimoriadnych udalostiach, ktoré môžu ohrozovať územie druhej zmluvnej strany a ktorých následky sa šíria alebo sa môžu rozšíriť na územie druhej zmluvnej strany.

(3) Ustanovenia tejto zmluvy sa primerane použijú aj na spoločné cvičenia.

Článok 15 Riešenie sporov

Prípadné spory súvisiace s výkladom alebo vykonávaním tejto zmluvy budú zmluvné strany riešiť vzájomným rokovaním alebo diplomatickou cestou.

Článok 16 Záverečné ustanovenia

(1) Práva a záväzky zmluvných strán, ktoré vyplývajú z iných medzinárodných zmlúv, ktorými sú zmluvné strany viazané, nie sú touto zmluvou dotknuté.

(2) Táto zmluva podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny budú vymenené v Prahe. Táto zmluva nadobudne platnosť dňom výmeny ratifikačných listín.

(3) Táto zmluva sa uzaviera na neurčitý čas. Každá zo zmluvných strán môže zmluvu vypovedať diplomatickou cestou. Platnosť zmluvy sa skončí šesť mesiacov odo dňa doručenia oznámenia o výpovedi druhej zmluvnej strane.

(4) Skončenie platnosti tejto zmluvy nemá vplyv na záväzky týkajúce sa jej vykonávania, ktoré ku dňu skončenia jej platnosti ešte trvajú.

Dané v Bratislave 23. novembra 1998 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom a českom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

Za Českú republiku:
Miloš Zeman v. r.